

צואה

ירחון לעניני צואה סעגריץ סעכין ורצין

9-10

המחיר 100 פרי

כסל'טבת תשי"ד

התוכן

- 3 המחאות דואר — א. עין-הבר
- 4 מגיעת ניצוצות בזמן החיוב — מ. חבצלת
- הכנת כוח אדם מאומן בעבודות טלפון —
- 6 תירגם א. קמחי
- 9 על התאונה — י. גרינוולד
- 11 עבודה לקשישים — תירגם ר. מ. רודניצקי
- 12 הדואר בספרות — ש. אלראי
- 14 מפת ושם... — ש. מ. ואל
- 19 זוטות
- מעולם הבולאות — י. כהן
- 21 כיצד להתנהג עם מגוי כועס — ק.
- 22 סקירת ספרים — יהודה כהן
- 23 הדואר צוחק
- 24 מכתבים למערכת
- 26 מן ההוי

המונת העטיפה :

מרכז הטלפונים החדש ברמת גן.

חברי המערכת :

ז. אלישיב, י. גליק, י. גרינוולד, מ. ירושלמי, א. ד. קולמן.

דואר

ירחון לעניני דואר, טלגרף, טלפון ורדיו

דצמבר 53 ינואר 1954

שנה ב' חוברת ט"ז

בסלרשבת תשי"ד

המחאות דואר

א. עין הבר

באופן פתאומי יחד עם היחידה שלו לאיזור אחר, השולח אינו יודע זאת, כי הכתיבת הצבאית אינה משתנית על ידי כך ומספר הדואר הצבאי נשאר אותו המספר, שולח הכסף מושך את ההמחאה כרגיל על בית הדואר האזרחי הקודם בו בזמן שהחיל עצמו נמצא כבר במקום אחר, אמנם החיל יכול לבקש העברת תשלום ההמחאה למקום מושבו החדש אבל זה שוב גורם איחור וגם הוצאות מיותרות מפני שעליו לשלם מחדש דמי עמילות.

החיל רשאי כמו כל יתר האזרחים לפרוע את ההמחאה שלו במקום מגוריו: אין לחיל מקום מגורים קבוע, מעונו — הדואר הצבאי אי שם בארץ ורשאי הוא, איפוא, לפרוע את ההמחאה בכל מקום שהוא נמצא בו, אי שם בארץ, היום במקום זה וחרו במקום אחר, במלים אחרות ההמחאה המיועדת לחיל אינה צריכה להיות משוכה על בית דואר מסויים: דבר זה יאפשר לחיל לפרעה בכל בית דואר בארץ הרצוי לו ביותר. אין זו סתם משאלה שאינה ניתנת לביצוע. סידור כזה היה קיים בארץ שנים רבות בזמן המנדט. הדואר הארצישראלי הוציא בזמנו מלבד המחאות כסף גם המחאות דואר (פוסטל אורדרס): בהמחאות כסף השתמשו רק עבור סכומים למעלה משלוש לירות ואילו עבור סכומים למטה משלוש לירות השתמשו אך ורק בהמחאות דואר. המחאות הדואר הוצאו בערכים של חמישים מיל עד לירה אחת. השולח יכול היה להגדיל את הסכום הנקוב בהמחאה על ידי הדבקת בולים במקום שהיה מיועד באופן מיוחד למטרה זו. מספר הבולים לא צריך היה לעלות על שלושה וערכם על ארבעים וחמשה מיל. שולח המחאות דואר לא צריך היה למלאת שום טופס בקשה: ההמחאה לא מולאה על ידי פקיד האשנבים ונמסרה לשולח כמו שהיא פרט לחותמת הדואר שהוטבעה בה. השולח לא צריך היה למסור את כתובת המוטב או כתובת שלו. השולח רשאי היה, לפני שלחו את ההמחאה, לרשום רק את שם המוטב בלי לציין שם בית דואר שההמחאה תפרע בו. סידור זה איפשר למוטב לפרוע את ההמחאה בכל בית דואר שהיה נוח לו היות והוא בעצמו

אזרח הרוצה לשלוח המחאת כסף לחיל צריך למלאות טופס בקשה ולרשום במקום המיועד לכך את כתובת המוטב. כרגיל, רושם האזרח את כתובתו הצבאית של החיל ובמקום שם בית דואר הוא רושם את מספר הדואר הצבאי: אבל הוא מתבקש תמיד על ידי פקיד האשנבים להוסיף גם שם של בית דואר אזרחי בו תפרע ההמחאה. אין מוציאים המחאת כסף לפי כתובת צבאית כי ההמחאה אינה נפרעת בבית המוען (במקרה זה מתנה צבאי) אלא באשנבי הדואר ומשום כך הכרחי הוא לציין שם מקום, דבר זה הוא בניגוד להוראות האוסרות לציין את מקום המצאה של יחידה צבאית, מוסד צבאי או בסיס צבאי. לפי הוראות אלה מסרבים פקיד האשנבים לקבל מאזרחים מכתבים או מברקים המיועדים לחיילים אם סומן בכתובת שם עיר. האזרח מתקשה להבין מדוע דבר אסור באשנב אחד, מותר ואפילו נדרש באשנב אחר באותו בית דואר? מדוע במכתב או במברק שהוא שולח לחיל אסור לציין שם עיר ואילו במקרה של הוצאת המחאת כסף המיועדת לאותו חיל עצמו חובה היא לציין שם עיר?

הוספת שם עיר לכתובתו הצבאית של החיל בטופס הבקשה של המחאת כסף מגלה את מקום המצאו: האם אי אפשר להוציא המחאה בלי שיהיה צורך לזהות את מקום הישוב בו נמצא החיל?

ההכרח לסמן את שם המקום בהמחאת כסף מאלץ את החיל לעבור על הפקודות ולגלות את מקום המצאו. מניין יודע השולח על איהו בית דואר למשוך את ההמחאה אם החיל לא מודיע לו זאת? אם השולח יודע רק את כתובתו הצבאית של החיל ולא יכול לציין שם בית דואר אזרחי מסרב פקיד האשנבים להוציא את ההמחאה. במקרה זה על השולח לכתוב קודם לחיל ולשאל אותו לאיזה בית דואר לשלוח את הכסף ורק אחרי שמתקבלת התשובה יש באפשרותו להוציא המחאת כסף. הסדר כזה מן ההכרח שיגרום לאיחור ניכר עד שהחיל מקבל את כספו.

גם כשהשולח יודע את מקום מושבו של החיל גורם הדבר לפעמים איחור בפרעון ההמחאה. יש והחיל עובר

לא תמיד נוח הדבר למוטב, כי קובעים כאן יותר סדרי תחבורה מאשר קרבת המקום. לעתים נוח לו למוטב להגיע לעיר גדולה יותר אם גם היא מרוחקת יותר ממקום מושבו מפני שסדרי התחבורה הם יותר טובים לשם. לדוגמה: איש כפר אלישיב בעמק חפר המקבל את הדואר על ידי כפר ויתקין מסדר בחדרה דוקא את כל עסקיו, כגון תשלומי רדיו, הוצאת המחאות כסף וכו', בקבלו המחאת כסף מוכרח הוא לפרעה בבית הדואר שצוין על ידי השולח אם גם לא נוח לו המקום. לעומת זאת, המחאת דואר, שאין השולח חייב לציין בה את שם בית הדואר יכול הוא לפרוע בכל מקום רצוי לו בהוסיפו בעצמו את שם בית הדואר.

הוא הדבר כשהמוטב גר באחת משלוש הערים הראשיות. שולח התמחאה רושם, כרגיל, רק את שם העיר בלי לציין סניף דואר מסוים.

קורה לא פעם שבקרבת מקום מגוריו של המוטב ישנו סניף דואר והוא נאלץ בכל זאת לגשת לדואר הראשי שלפעמים הוא מרוחק ממקום המגורים כדי לפרוע את המחאת הכסף. לעומת זאת, המחאת דואר שלא צוין בה שם בית דואר יכול הוא לפרוע בכל סניף דואר הקרוב ביותר לביתו.

המחאות דואר הן נוחות גם במקרה של נסיעה או טיול. הנוסע, במקום לקחת אתו מזומנים יכול לקחת אתו המימון דואר, לרשום את שמו בלי ציון בית דואר ולפרוע בכל בית דואר שמזומן לו בדרך, בהוסיפו את שם בית הדואר אחר כך.

מהאמור לעיל אנו רואים כי שירות המחאות הכסף לא תמיד מניח את הדעת ובמיוחד במקרה שהכסף מיועד לחיילי צבא הגנה לישראל, ורצוי מאוד להנהיג מחדש את המחאות הדואר. אפשר אמנם לסעון כי עם הפעלת מחלקת הסילוקים של בנק הדואר שהחפץ בהרבה שירות העברת כספים ואין צורך בשירות נוסף אבל אם נקח לדוגמה את אנגליה שגם בה קיים בנק דואר נראה שהדואר האנגלי מוציא נוסף להמחאות הכסף גם המחאות דואר.

הוסיף אחר כך את שם בית הדואר. המחאות הדואר היו אמנם מיועדות בעיקר לסכומים קטנים אבל הציבור העדיף אותן על המחאות הכסף משום הנוחות שבהן והשתמש בהן אפילו לסכומים גדולים יותר (בהמחאות של לירה אחת). ועוד היום ישנם תושבים ותיקים הרוצים לשלוח כסף ומבקשים המחאות דואר דוקא.

המחאות דואר מתאימות במיוחד לאנשי צבא שאסור להם לגלות את מקום מושבם ושאין שולחי הכסף יודעים מקום המצאם. השולח יכול להעביר כל סכום שהוא בהמימון חאות דואר בלי שיצטרך לרשום כל פרטים, מלבד שם החייל, והחייל אינו נאלץ לעבור על המקודות ולגלות לשולח את שם המקום בו הוא נמצא. חיילי הבריגדה השתמשו הרבה בשירות זה בזמן מלחמת העולם השנייה וקבלו סכומי כסף מקרוביהם באמצעות המחאות דואר לא רק בהיותם בארץ אלא אפילו בשירתם בחוץ לארץ, במצרים באמצעות המחאות דואר ארצישראליות שהיו נפרדות גם שם בבתי הדואר וביתר הארצות באמצעות המחאות דואר בריטיות שאפשר היה להשיג אז בכל בתי הדואר בארץ.

כאשר דואר ישראל חידש בזמנו את השרות של העברת כספים הנהיג רק את המחאות הכסף ואילו של המחאות הדואר לא חידש משום מה. כעת עם יסוד בנק הדואר צריך לחדש שירות זה. אפשר להוציא את המחאות במסגרת בנק הדואר לפי המתכונת שהיוה קיימת בארץ. את ערכן של המחאות הדואר אפשר, כמובן, לשנות: במקום הסכום המכסימלי של לירה אחת אז, אפשר להגדיל עד שלוש או אפילו עד חמש לירות, ואת הרווח בין המחאות של חמשים מיל או אפשר להגדיל עד 200 או 250 פרוטה. כמו כן אפשר יהיה להגדיל את ערכה של כל המחאה על ידי הדבקה בולים כפי שהיה נהוג אז.

המחאות דואר מתאימות גם לאזרחים הגרים באזורים כפריים שאין בהם בתי דואר. השולח עומד לא פעם לפני השאלה על איזה בית דואר למשוך את המחאת הכסף. כרגיל מושכים את המחאת הכסף על בית דואר הקרוב ביותר למושב או לכפר בו מתגורר המוטב, אבל למעשה

מניעת ניצוצות בזמן החיוג

מ. חבצלת

של האריג העליון או בשל רעש בזמן השיחה, פעם בי 4 חדשים (בהתאם לריבוי השימוש בו), הרי בזמן פעולתו של המרכז האבטומטי היה צורך להתחילף מחבר לע' תים, בתקופה שהרטיבות היחסית של האוויר היתה גדולה, אחרי שבוע ימים בלבד. אותה תופעה הורגשה גם אחרי התקנת המרכז האבטומטי בחיפה.

מתוך בדיקה של המחברים הלוקיים שהובאו לפני, יחד עם התקנים, הוברר לי שהם נפגמו ע"י ניצוצות.

להלן יסמך תיאור של אחת הבעיות שהתגלתה תוך כדי העבודה, ומצאה את פתרונה.

זמן מה לאחר התקנת המרכז האבטומטי הראשון בתל אביב נוכחתי לדעת שהמחברים במרכזיות הטלפוניות (P.B.X. Cords) הולכים ומתקלקלים לעתים קרובות עד מאוד בהשוואה למצב הקודם. אם בזמן פעולתו של המרכז בעל הסוללה המשותפת (C.B. Exchange) היה צורך בהחלפת מחבר בגלל השתפשותו מרוב שימוש

הכנת כוח אדם מאומן בעבודות טלפון

נקת לדוגמה חייל ותיק ששוחרר עם תום מלחמת העולם השנייה. הוא פנה למח' התעסוקה של חברת בל ובעת הראיון הזכיר ששמע מחבריו רבות על חברת בל, ולאור זה הוא הוסיף ואמר שאדיר הפצו להצטרף לשורות עובדיה.

הוא עבר את השלבים הראשונים של בחינות המעבר ועמד בהן בהצלחה. הוא היה צר, בעל תכונות מתאימות ונטיית טכניות. נראה כי לחייל זה היו כל התכונות הנדרשות למתקין מכשירים ונתבקש להופיע למחרתו בלשכת המפקח האזורי.

חייל זה היה אחד מן 1,500,000 האנשים שפנו לחב' בל, במשך 4 שנים שלאחר המלחמה. אך הוא היה בר כול כי החברה יכלה או להעסיק רק אחד מתוך 14 איש שפנו אליה.

אין צורך לומר שחייל זה השכים ביום המחרת והתייצב בלשכת המפקח המחוזי חוסס, רענן ומוכן לפעולה. הוסי' ברו לו פרטים ראשונים על אופן עבודתה של חב' בל ועל האומן שהקהל רוחש לה. כן הבהירו לו עד כמה גאים הם על השם הטוב שרכשה החברה ובעת כשהוא נמנה בין עובדיה חובה עליו לנצור על השם הטוב שלה. נאמר לו מה חשוב הדבר להיות אדוב, דיין ומתמיד בעבודה כדי לעזור לחב' למלא את התחייבותיה כלפי לקוחותיה.

בתמונה זו אנו רואים את השלב הראשון של ההדרכה במפעל. אמת הדבר כי מיועדנו זה לא ידע עדיין כיצד לבצע אף אחת מהפעולות אך הוא התחיל לרכוש מושגים ברורים על החברה שלשורות הוא נכנס.

צעדו השני של מיועדנו היה להיפגש עם מנהל העבודה וכן עם החברים האחרים של קבוצתו. מנהל העבודה הסי

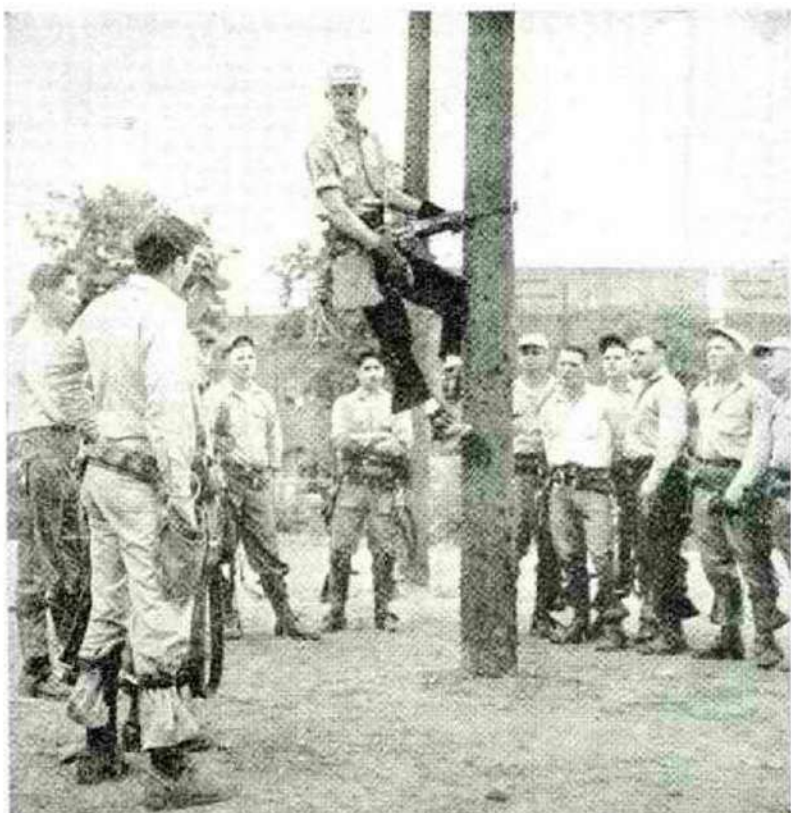
בשרותה של חברת Bell, עובדים כיום 190 אלף איש. עובדים אלה מתכננים, מקימים, מתקנים ומחזיקים במצב תקין את החוטים, הכבילים, המרכזות וכל סוגי הציווד האחרים המשמשים את שרות הטלפון המסופץ של חברה זו. ממדיו של מפעל זה הם ענקיים, אחריותו גדולה והאי נשים המועסקים בו חייבים להיות מומחים במקצועם. כדי להבין חבר עובדים מאומן פיתחה חברה בל מוסדות בהם מדריכים את כל העובדים ומלמדים אותם את הפעולות הנדרשות כדי ששרותיה יפעלו בסדרם.

לפנים, רכש האדם את אומנותו בדרך ארוכה ורבת יסר. כיום הזמן קצר והעבודה מרובה, כדי לרכוש אומנות על עיקרי יסודותיה ושלבי התפתחותה הכרחי להדריך את האדם בשיטותיו ובהבנה בסבך הבעיות הטכניות והמי דעיות. מטרת ההדרכה היא לצמצם את הזמן הנדרש ללימוד האומנות, לשפר את האיכות, להגדיל את פרוין העבודה ולפתח תנאי עבודה בטוחים והיגייניים. גורם חשוב אחר של ההדרכה הוא יצירת יחסי ציבור תקינים. בשנים הראשונות של מפעל זה, יכלו מנהלי העבודה לשי כור או לפטר עובדים כרצונם, סכוי עלייתו של העובד היו תלויים בכושר הייחסיים שהיו ברשותו. עד לאחר מלחמת העולם הראשונה לא נהגו לתת לחניך הצעיר כל אימון בעבודתו. מאז שנת 1920 הוכר הצורך בשיטות ובתוכניות הדרכה מבוססות. כדי שתוכניות אלה תשאנה את הפרי המקוה, עליהן להיות מתאימות למטרות שלשמן נוצרו. אין ליצור חומר הדרכה טוב מאוסף של דעות מקריות או מנסיונו של איש מסוים. חובה שחומר זה יהא מבוסס על מחקר יסודי של השיטות היעילות ביותר של ענף עבודה מסוים.

הבה נראה כיצד ניתנת ההדרכה במפעל זה.

קבוצת מחלמדים

הדרכה בעליות טלפון

לאדם כשאומרים לו "עבודה נאה עשית" ובפרט כשהאומר זאת הוא הלכות. בית הספר שאליו נשלח מיועצנו מורכב מכתות אחדות, ובכל אחת אפשר לאמן את האנשים בעבודות שונות מכיון שכתות אלה מצוידות בלוחות הוראה, מכשירים שונים וציוד טלפוני אמיתי. בחדר המיועד לאכילת ברכת הקנה מכשירים נמצאים צמודי טלפון, כבלים ומרכזי רשתות הערוכים בדיוק כפי שהם מותקנים בעיר ובשדה, וכן מיניאטורות של בנינים ומשרדים. אין חוסכים כל מאמץ כדי ליצור תנאי מקום ועבודה כפי שהם נהוגים בחיי יום יום. המדריכים בכתות אלה נבחרים מכל המחלקות : מנהלי עבודה של מתקיני מכשירים, מתקיני טלפונים, מפקחים של לשכות מרכזיות ומנהלים. לכל המדריכים יש נסיון עשיר בעבודה מעשית והם משמשים כמורים לחקופה של שנה אחת או שתיים. כל מאמציהם מכוונים למטרה אחת ויחידה והיא : לחנך ולהעמיד דור חדש של עובדי טלפון מאומנים נים כהלכה ומוכשרים להוציא לפועל ביצילות ובנאמנות את התפקידים המוטלים עליהם.

ביר לו בפרטות מקצת מן התפקידים המוטלים על מתקיני מכשירים. הוא נתבקש לבוא לבית הספר הסכני, שם הוא צורף לקבוצה אחרת בת שבעה אנשים שאך עתה נתקבלו לעבודה. נאמר לו כי לימודיו בבית הספר יימשכו שבועיים ולאחר זאת יוקצה לו תפקידו. ברור שהלימוד בתוך כחצי בית הספר יעיל מאוד כי בכיהים אפשר להעזר על ידי ציוד רב ערך המותקן בתוכו ועל כן שלב זה בהדרכה חשוב ביותר לאנשים המועסקים בציוד.

המטרה של מח' הציוד היא לאמן את העובדים החדשים כדי להפיק מהם את מלוא התועלת ובמהירות האפשרית. בצדק תשאלו : מה התפוקה ? יש לזכור כי אנו חיים בתקופה שלאחר מלחמת העולם השנייה, בעת שבכל חצי רות הטלפונים רשומות אלפים רבים של בקשות להתקנת טלפונים. הומן היה דוחק וחברת כל עמדה בפני הצורך להכפיל את מספר עובדיה. נוסף לזה חשוב מכל הוא הדבר שבדאי וכדאי לאמן כל עובד ועובד כדי שיוכל למלא את תפקידיו באמונה. אין לשער את הסיפוק הנגרם

של חב' כל : "שום עבודה אינה כה חשובה או כה דחופה שתצדיק זלזול בנקיטת אמצעי זהירות". הוא הדגיש שהדאגה לכך חלה בראש ובראשונה על העובד עצמו והבטיח שבמהלך העבודה הוא ידגיש, בכל שלב ושלב, את אמצעי הזהירות שיש לנקוט. אמצעי זהירות בזמנם החשובים במדה לא פחותה מהעבודה עצמה.

בסופו של השבוע הראשון נוכח מיועדנו החייל וחבריו מה רבים הדברים שהספיקו ללמוד בתקופה כה קצרה. נוסף לעריכת ויכוחים, הם למדו כיצד להניח חושים, להתקין טלפונים ואף לטפס על עמודים.

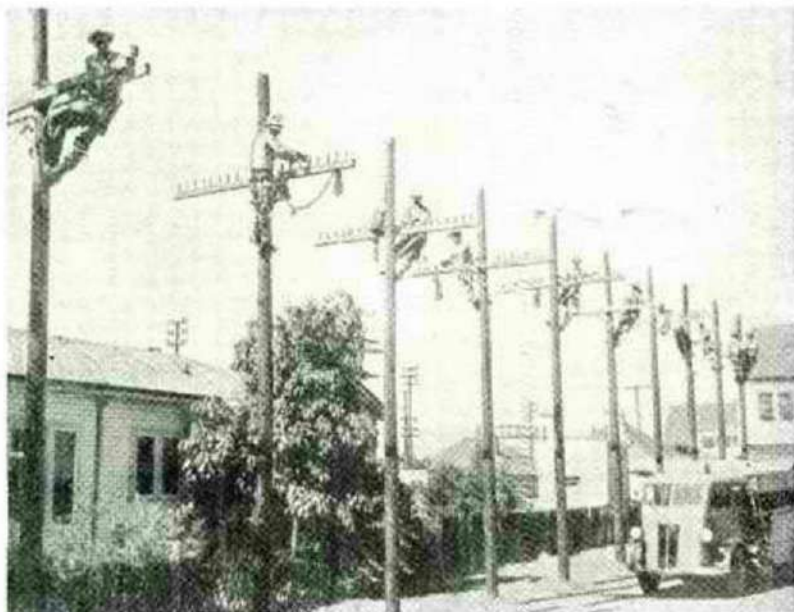
ביום השני של הלמודים שאל המדריך את התלמידים : כמה מהם טפסו מעודם על עמודי טלפון ? מתלמידים אחדים ענו שהם עשו זאת בעת שירותם בצבא. המדריך אמר שבמשך למדויהם יוקדש בכל יום חלק ניכר מזמנם ללמוד כיצד לטפס על עמודים והציג בפניהם את חגורות הקומים. הוא הדגיש כי חייבה ממש תלויים ב"חגורות" אלה והבטיח להם שהחגורות נעשו על פי ספציפיקציות מיוחדות של חב' כל ועל סמך ניסיון של שנים מרובות, בעבודה מעשית ובמחקר מדעי במעבדות. הודגם בפניהם כיצד להקטין את מלתעותיה של החגורה, ולהבטיח בטחון מכסימלי. אח"כ מדד כל איש את חגורתו ולמד כיצד לחגור אותה ולהשתמש בה כראוי. השלב השני של הל"י מוד ניתן בחוץ, בחצר ליד ביה"ס. כאן מותקנים עמודי טלפון בצורה שהם נמצאים ברחבי הארץ. המדריך הדגים בפניהם את "הטכניקה" הנכונה של טיפוס על עמודים, אחר כך העמיד כל מתלמד ליד עמוד ולמדוהו את המלאכה.

ברחבי ארה"ב וקנדה הוקמו כ־300 בתי ספר ללימוד ואימון עובדים לטיפול במיתקני טלפון והתקנתם. בכמה בתי ספר אפשר ללמד 50—100 נושאים שונים, קורסים אלה ותקופת הלמודים היא ממוצעת יום בלבד ועד 5 חודשים. בשנת 1952, השתתפו 104 אלף איש בערך בקורסים אלה לתקופה ממוצעת של 5.5 ימים כ"א.

הלימודים הם עיוניים ומעשיים כאחד. אימון העובד מסתיים למעשה בעת שהמתאמן מבצע את תפקידו כראוי מבלי שיעשה במיוחד מאמץ פיזי או שכלי.

הבה נציץ לבתתו של מיועדנו וחבריו ונראה איך עבר עליהם יומם הראשון על ספסל הלמודים. הנושא הראשון שלמדו הוא "יחסי צבור" והנה מה שאמר להם המדריך : "יחסינו עם לקוחותינו והקהל נקבעים בראש ובראשונה ע"י העבודות שאנו מבצעים בשם חברתנו. דעת קהל אוהדת נוצרת ע"י פעולותיהם והתנהגותם של עובדינו הן בשעות עבודתם או מחוצה להן. לעתים קרובות מאוד המגע היחיד שבינינו לבין הציבור נוצר ע"י עובדים המת" קינים את הטלפון או אלה הבאים לתקנו". הוסברו להם דרכים ואמצעים ליצירת יחסי צבור תקינים : הודגש עד כמה חשוב הדבר שהעובדים יהיו תמיד ידיבים, נקיים ונכונים למלא רצון הלקוחות.

הנושא שהובא לדיון אחר כך היה הבטחון בעבודה וההיגיינה המקצועית. המדריך הסביר את עיקרי האמונה

אימונים בעליה בעמודי טלפון

בתום לימודיהם כעבור שבועיים ידעו המתלמידים למסס ו"להלך" על העמודים בבטחון מלא. כן למדו במשך שבועיים אלה, דברים רבים על עבודות ההתקנה, על הרוח והמסורת רבת הפאר של חברת בל. השלב העיוני הראשון של הלימודים נסתיים והגיע הזמן לצאת לעבודה מעשית. מיועצו החייל וחבריו הלימודים חזרו אח"כ למנהלי העבודה שלהם, אשר הכניסום לעול העבודה. במשך שבועיים עזרו ליד מתקני מכשירים מנוסים, ורכשו נסיון מעשי בעבודה. אחר כך בא היום המאושר: — מיועצו יצא בלווי מדריו עם מכונתו ומכשיריו למלא את עבודתו העצמאית הראשונה. אף כאן נתלווה אליו מנהל העבודה. ובמשך חדשים נוספים המשיך להדריך בעבודה המעשית, עד אשר היה משיכנע כי אכן ראוי הוא להימנות

בין העובדים המוכשרים והמאומנים של חברת "בל". בכל הרכבה חשוב הרבה לתת הסברים על כל השאלות של המתלמידים וזאת כדי לעודד את העובדים לחפש פתרונות משלהם בעת שיתקלו בקשיים או שימצאו במציבים בלתי רגילים. ההדרכה והלימודים הן בבתי הספר והן בעבודה מעשית הם מבשיר רב ערך ועובד טלפון שאינו מתמצא בעבודתו מאבד את בטחונו העצמאי ומבליט את חוסר האונים שלו בכל המסכות. לעומת זאת, אם העובד מאומן היטב — ניכר בו הבטחון בכוחותיו שלו ויכול לעמוד בהצלחה במבחן כל המצבים והעבודות המופקדים בידיו.

תרגום אליעזר קמחי

על ההאזנה

יעקב גרינוולד

טלפון אבטומטיות) כמה מנויים בבת אחת. במקרים כאלה, מתהווים קוריוזים מעניינים שמתחברים באופן פתאומי אנשים שלא היתה להם כל כוונה כזאת. כאמור, — מר שמעון שמעוני התקשר עם המספר המבוקש והנה נתגלה קול שלישי שהתחיל להתערב בשיחה. מר שמעוני, אדם רגיש וחשדן מטבעו, שאל מיד את האיש האלמוני שהתערב בשיחתו הפרטית: —

— "הללו מי שם? מי אתה? אתה הצנוור?"

— "כן אני הצנוור!" התלוצץ האיש המסתורי.

למחרת פורסמה בעיתון כתבה: "הצנוור מאזין..." ו... שאלתה בכנסת.

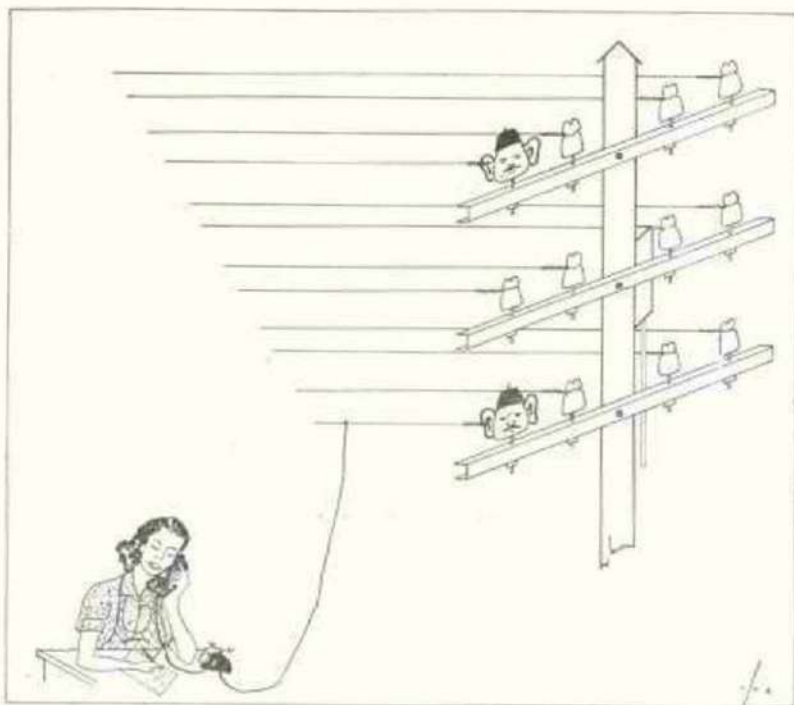
כל בר דעת יבין שאילו היה צנוור מאזין לא היתה ניתנת לו הרשות להתערב בשיחות ודאי לא היה מזהה את עצמו.

הציוד הדרוש להאזנה הוא מועט פשוט וזול, זוג אוזניות קבל (קונדנסטור) ונגה. רק לפעמים יש צורך גם במגבר. הירחון האמריקאי הידוע Science Digest מקדיש מאמר ארוך לנושא: "איך להתחבר לקו טלפון" במבוא למאמר זה נאמר: "ההאזנה על הקוים היתה לדבר שכיה ומקובל ביותר באמריקה למרות החוק הפדרלי האוסר לעשות זאת. לפי המאמר מסתבר שבארצות הברית עוסקים בהאזנה מומחים מיוחדים שתמורת סכום כסף מוכנים "לבלוש" כל טלפון וטלפון. בעל המאמר "מרגיע" את קוראיו בקובעו שלעולם לא ירגישו ולא ידעו אם מאזינים להם, כיון שבמלאכת ההתחברות לקוים עוסקים בעלי מקצוע מעולים שאינם לא הצליח לגלותם. מומחים אלה להאזנה השתלמו עד כדי כך שהם מסוגלים לא רק לדעת את תוכן השיחה ולרשום אותה על פרטיה, אלא בעזרת מכשירים מיוחדים הם יכולים לגלות את המספר שחורב.

כל מנוי טלפון או לשם יתר דיוק כל משוחת בטלפון, לאחר שגמר את שיחתו והניח את השפופרת יכול לשאול את עצמו האם האזינו לשיחתו, אם כן, הרי צריכים להגיע למסקנות מראינות ולזהירות יתירה. למעשה, אין משוחת חים נזהרים בלשונם והמסיסה, — האויב מאזין — לא עוררה תשומת לב רבה. מעטים טרחו לחשוב מה פרוש הדבר "האויב מאזין", ואלה שחשבו, אמרו "זוהי בדו"תא" ! איך יאזין האויב? איך הצליח להתחבר לקוים? הדבר אינו פשוט כל כך ואם אפילו מצליח האויב להסיק תנן ולהתחבר לקוים הראשיים הבינעירוניים הרי רק אחוז קטן מבין המשוחתים בטלפון מדברים שיחות בינעירוניות ואלו שמדברים מנהלים על פי רוב שיחות מסחריות או משפחתיות פרטיות.

הלך מחשבה זה מעביר את האנשים על דעתם ואין הם נוטים לחשוב על הסכנות הצפויות מפליטת פה. כמעט ולא ימצא אדם שיזכור בשעת שיחתו את המימרה "החיים והמוות ביד הלשון"; מימרה, שלעצמנו הפכה למליצה גבוהה.

אילו היה ענין ההאזנה בכל זאת מראיג את מישורו בודאי היה שואל שאלה נוספת: האם רק האויב מעבר לגבול יכול להאזין? האם, מבחינה טכנית, אפשר להאזין לכל שיחה ושיחה? אלו שאינם יודעים זאת סבורים שכל שיבוש, הפסקה או הפרעה בשעת השיחה גורמת ע"י מאי זין אלמוני. כמובן שאין צורך לציין כאן שחשש זה הוא בלתי מבוסס. עתון יומי מסויים פרסם ידיעה שצנוור מתמיד "לשבת על הקוים". לפי סברה זו, רושם הצנוור כל שיחה שהוא מעוניין בתכנה. כתבה זו פורסמה בעתון על סמך קובלנה של איש אשר טען שמאזינים לשיחותיו. לעתים קורה שמחמת העומס הרב שבמרכז הטלפון האבי טומסי או בגלל ליקויים טכניים מחברים הבוררים (מכונות

החייב מאזין...

הרבישים ביותר לעניני האזנה בכל העולם הם הדיפלומטים והשגרירים של ארצות זרות. דיפלומטים הם מלומדי נסיון היודעים באיזו מידה מתענינים נספחים שונים בבעיית האוטונומיה. הם יודעים שעיני האזנה לשיחות הטלפון אפשר לדעת הרבה... מתקן הטלפון אינו רשאי להכנס לחצר קונסוליה וזה לשם תיקון ליקוי בקו לא רק בגלל שהשטח הוא אקסטרטוריאלי אלא משום החשדנות המופרזת שלעיתים תכופות היא מוצעת. הם תמיד חוששים וחושדים שנעשים סידורים להאזנה על קו הטלפון שלהם. מספיק לחפור העלה ברחוב לשם הנחת כביל במרחק ניכר מבית השגרירות שהדבר יגרום לתלונה ומתאה בנוסח חריף מצד המיוספת כח של המדינה הזרה. יודעים מקרים רבים מאד כשלאו דווקא מדינה מארחת מאזינה על הקוים. מספרים על מקרה שמקור קונסוליה של מדינה מסוימת שכר לעצמו דירה בקרבת מקום מגוריו של מיניסטר צרפתי ורק כעבור זמן רב למדו נתגלה שהאזרה הנכבד היה קשור לקו הטלפון של המיניסטר.

מרכות טלפונית שלמה לשם האזנה לשיחות הטלפון של שגרירות עוינת. האפתעה הגדולה היתה בשנות שהצד השני עסק בהאזנה דומה גם בעזרת שלטונות המקום. גם במשטרו של היטלר קרו מקרים רבים של האזנה בתוך רחבי גרמניה לשיחות הטלפון. האנגלים התחפשו בבגדי פועלי טלפון ירדו לתוך תאים של הסתעפות הכביש לים / חברו קווי שלוחות טלפון רבים לשם האזנה לשיחות הנספחים. לעתים היו הגרמנים מתחכמים ומבגיסים לתוך הטלפון מיקרופון נוסף או מחברים את המיקרופון של הטלפון שבפיה כדי שיפעל אפילו כשהטלפון הוא סגור. נוהגים גם, להתקין טלפון בכל חדר וחדר שבתוך הטלפון פונים האלה מיקרופונים נוספים שקולטים את השיחה המתנהלת.

לאחר מפלת איטליה במלחמת העולם השנייה נתגלה שבשגרירות הגרמנית רשת האזנה מפותחת מאד: בכל כסא, בכל כורסה ובקירות נמצאו מיקרופונים סמויים מן העין. במצב כזה של פחד תמידי חיים אנשים היודעים שיש מי שמעוניין בכל מוצא פיהם.

עבודה לקשישים

רה שיפגע, כתוצאה מתאונה, יעבור עליו יותר זמן עד שיחלים מפצעיו. אך, עם זאת, בשל מידת הזהירות שבו, אין העובד הקשיש נפגע בשעת עבודתו אלא לעתים רחוקות. יתר על כן, באמצעי הזהירות שנקוט ישים מופת לאחרים.

הפועל בעל הוותק הרב מתמצא יותר בעניני המפעל המעסיק אותו, והוא מגלה יותר רגש של נאמנות ומסירות לעבודה. הוא מאציל ממידת הבטחון והנאמנות שבו על שאר העובדים. כן, מוסר הוא לעובדים הצעירים על התמורה שחלו במפעל במשך הזמן ועוזר להם להבין יותר טוב את תקנות העבודה. בדיעבד, הרבות, ובנסיון הרב שרכש במשך שנות עבודתו הרבות, משפיע הפועל הקשיש גם על העובדים היותר צעירים ומרבה את סיכוייהם לעתיד.

אפשר להפיק מהעובדים הקשישים תועלת מרובה, בתנאי שיתאימו את תנאי עבודתם לפי כושרם האישי. לעתים, יש להכניסם ולאמנם מחדש לתפקידים שמטילים עליהם. לשכוח העבודה הממשלתית עושות עתה מאמצים מיוחדים לסידור עובדים קשישים במקומות עבודה מתאימים. וגופים חברתיים רבים עושים להן בדבר.

תרגום ר. מ. רודניצקי

הודו

במשך חמש השנים האחרונות גדל מאד מספר הבקשות לטלפונים בהודו, בד בבד עם גידול התעשיית והתפתחות המסחר במדינת ענק זו. השרותים הורחבו במידה ניכרת, אך לדברי חוגים יודעי דבר הולכת ומתפשטת אי-שביעות רצון כתוצאה מאי יכולת השלטונות להדביק את קצב ההתפתחות הכללית.

לאמיתו של דבר גדל במשך שש שנים מספר מרי כני הטלפון בהודו מ-278 ל-612; מספר הטלפונים הוכפל ועוד אלפים רבים של בקשות מחכות לתורן. מיד עם שחרורה מעול הבריטים הועמדה הודו בפני הצורך הרחוק לסדר ניתוב חדש של קווי שערך דרך סקיסטן — לעכל בתוכה את שרתי הטלפון של מדינות הנסיכים השונים ובעת ובעונה אחת לשקם ולחדש את הציוץ שנוצל די צרכו במשך שנים רבות.

בד בבד עם פתרון הבעיות המיידיות האלה, הותוו תכניות פיתוח נרחבות. במשך שתי השנים הראשונות עמדה האדמיניסטרציה ההודית במבחן והוציאה לפועל את התכניות כפי שהותוו. במובן אחד אף עלו התוצאות על המקרה: — הודו יסדה מפעל לייצור ציוד טלפוני והייצור מספק את כל צרכיה במובן זה.

הגיש אליעזר קמחי

"אל תשליכני לעת זיקנה — ככלות כחצי אל תעזובני." (תהילים ע"א—ס').

כשעיינתי במכתב בו שואל אחד הקוראים לחזות דעתי, כחבר המערכת, על בעיית התעסוקה של הזקנים, היתה מחשבותי הראשונה נתונה לרקותי המאפירות ולשגנוף החולפות ועוברות. ומה רווח לי, לאחר מכן, כשהתעסקתי בנושא וגיליתי כי חברות רבות, המעסיקות פועלים קשישים, מפיקות מהם תועלת מרובה בשל נסיונם בעבר ומסירותם לעבודה.

נכון הדבר, כי בתורת לאום שמנו את הרגש על כוחות צעירים ורעניים, את ההזדקנות נטינו לראות כדבר גרדף לתשטשות וחוסר היכולת. למעשה, ההזדקנות אינה מצב של בריאות לקויה — ההזדקנות היא שכר החיים.

כיום, בימי חיינו הקצרים ובמערכת כלכלתנו המורכבת, יהא זה מן הבזבזי במקורות האדם אם נחסד להוציא את העובד הקשיש מחיי העמל והיצירה.

גיל העמידה משתנה במשך הדורות, והזיקנה עצמה הינה דבר יחסי. כיום, גיל העמידה הוא קצת למעלה מ-30, ובשנת 1975 יתכן ויהא 34. לפי הערכה יהיו בשנת 1980 בארצ"ב ארבעים ושלושה מליון אנשים בין הגילים 45 ו-64, ולמעלה מ-22 מליון איש למעלה מגיל 65. כאשר גיל הזיקנה אינו דבר קבוע, ישתנה מושגו עליו במשך הזמן בהתאם למסיבות.

את הזיקנה אפשר לראות כדבר כרונולוגי, פסיכולוגי ופסיכולוגי. הזיקנה הכרונולוגית היא הפחית חשובה כיוון שנובעת היא משנים חולפות. מאידך, הזיקנה הפיסיולוגית והפסיכולוגית הללו באישיותו של האדם, ישנם אנשים רבים שגם בהגיעם לזיקנה מופלגת לא נס ליהם, והם ממשיכים בעבודתם הפוריה.

הנסיון, הכשרון והיכולת הם הקובעים בעבודה. את הפועל יש להעריך לא לפי שנותיו, כי אם בהתאם לתכונותיו האישיות. נותני עבודה מסוימים הכירו בטעות שבהפסקת עבודתם של אנשים בהסתמך על גילם בלבד, ולדעתם יש להתחשב גם בכושרו וברצונו של העובד.

הוכח, כי העובדים הקשישים הינם יותר מנוסים ופחות מסורזים בנפשם. כן הם יותר זהירים, גורמים פחות לנזקים ולרוב אינם גופלים בכושר עבודתם מפועלים צעירים. אין להכחיש, שהזיקנה מחלישה את כושר העבודה כשהמדובר הוא בעבודות הדורשות מהירות ומרץ רב; ברם, אפילו בעבודות כאלו, צוין כי כושר העבודה תלוי בטיב העבודה והוא יורד בהדרגה מגיל 50 ל-75. במחקר על תנאי עבודתם של 17,000 פועלים ב-109 בתי חרושת שונים, שנערך מטעם מחלקת העבודה בארצ"ב, נתגלה כי מנרעתו היחידה של העובד הקשיש היא שבמק

... ברחוב ראה הומר את הנרי וילקינסון יושב בשולי המדרכה. לילקינסון נקטעו שתי רגליו בתאונת-רכבת, משהיה צעיר לימים. עכשיו, מקץ שלושים שנה, היה מחזיק בידו מגבעת ובה עפרונות. הומר לא ידע מה שמו של האיש, אך הכירו כל ימיו. ומשום-מה לא עבר על פניו אפילו פעם אחת בלי לקנות ממנו עפרון, או להטיל מטבע לתוך המגבעת. המטבע שקיבל מאת רוזאלי סימספיביטו כבר הפך בידו למשהו שהיה רוצה להפטר ממנו ולפיכך, כשראה את הנרי וילקינסון, הטיל את המטבע לתוך מגבעתו של זה וניגש בחפזו אל אופניו. הוא עלה על האופנים וכבר עשה כעשרים יארד במורד הרחוב, אולם נמלך בדעתו וגמר אומר כי המעשה שעשה זה עתה אינו כשורה. הוא פנה, איפוא, וחזר על עקבותיו, הניח את האופנים על המדרכה ועבר בריצה אל האיש שרגליו נקטעו לפני שלושים שנה. הפעם הזאת הטיל הומר רבע דולר משלו לתוך המגבעת.

ל.

חצי שעה לאחר מכן ירד הדורך מעל אופניו לפני פתח "חדרי בתלי", ברחוב העין והיה מטפס ועולה במדרגות הבית המרובות, מכתבה לא היתה שם ורק דוכן צר היה בקרן-זווית של האולם המרווח. על הדוכן היה פעמון לחיצה יחיד ומעל לפעמון היה תלוי על גבי הקיר שלט, שבו נאמר: "צלצל". הדורך הסתכל רגע סביביו וראה דלתות סגורות רבות של המלון הקטן. אחריכך, הסתכל בסלגרמה שתחתיה שלוחה אל דולי האוטורן. באחד החדרים היה פונוגרף מנגן, ולאזני הומר הגיע קול שיחה וצחוק של שתי צעירות ושני גברים. כעבור רגע יצא מאחד החדרים אדם כבן ארבעים בערך ועמד ליד הפתח, כשהוא מדבר אל צעירה אחת, שרק ראשה נראה לעיני הומר מבעד לדלת. אחריכך נסגרה הדלת מהר והאיש ירד במדרגות. הומר לחץ בכפתור-הפעמון שעל הדוכן. הדלת שנסגרה לפני רגע, חזרה ונפתחה, והצעירה קראה כמעט בחדות, כפי שנדמה היה, — אי קיי, בעוד רגע, כשיצאה אליה, נשתומם הדורך שהיא כה יפה וכה צעירה.

— טלגרמה בשביל דולי האוטורן, אמר הדורך לצעירה. — היא בחוץ ברגע, אמרה הצעירה. — האוכל לחתום על הקבלה?

— כן גברתי. — המתן רגע, טוב? אמרה פתאום. היא פנתה ועברה בריצה דרך האולם ונכנסה לחדר אחר. בהעדרה עלה איש אחד במדרגות והתניב ליד הדוכן, סמוך להומר. הוא והוֹמר הסתכלו זה בזה כמה פעמים. כשהחזרה הצעירה בריצה וראתה את האיש, קראה לו להומר, והם נכנסו יחד לחדר, שםמנו יצאה בראשונה, בחדר היה גודף רוח רע, ומכחיל כאשר לא ידע הדורך מימים.

הצעירה מטרה לידי הדורך מכתב. — התשלח בשבילי מכתב זה? שאלה. הוא הישירה מבטה לעיניו שלו. — זהו מכתב חשוב מאד, אמרה, הוא שלוח לאחותי. קחוו למשרד הדואר" — דואר אייר, אכספרס, באחריות. יש כסף

דפים מוגשים ע"י

ש. אלראי

הקומדיה האנושית *

(פרקים)

— המשך —

כ"ג — בית

כ"ט

הומר מקולי ירד מעל אופניו לפני פתחו של "הקלוב הטרקליני של איתאקה להרצאות", בנין לבן שהוא כמין מיווג של בית קולוניאלי וכנסיה בסגנון גיראינגלנד... הדורך הוציא מכובעו טלגרמה ועיין בה. הטלגרמה היתה שלוחה לרוזאלי סימספיביטו, — קלוב טרקליני של אי-תאקה להרצאות, — איתאקה, קאליפורניה, למסור באופן אישי...

... הומר מקולי עלה בצעדים נחפזים אל הבמה והכריז בקול ברור מאד: — טלגרמה בשביל מרת רוזאלי סימספיביטו!

הגבירה הדלת מנאומה ופנתה אל הדורך, כאילו היתה הופעתו ענין מקרי בתחלט. — הנה, הגער, — אמרה, — אני היא סימספיביטו! — היא חזרה והביטה בקהל המאזינות ואמרה: — סליחה, גבירותי, — היא חתמה על הקבלה, נטלה את הטלגרמה מידי הדורך ואחריכך הושיטה לו מטבע של עשרה סנטים באמרה: — וזה בשבילך, הגער.

המתת מאד לא נעמה לו להומר, ואולם בו בזמן היה גם כל השאר כה מגוחך וגורם-מבוכה, שלא היה איכפת לו אף אם לא יסרב לה. הוא לקח את המטבע הקטן, וברוב מבוכתו מיהר וירד מהבמה ונמלט החוצה.

* הקומדיה האנושית מאת ויליאם סרדין — תרגם וצחק עברי — התימונות והחרוזים תורגמו בידי ג. אלטרמן — ספרית "שחרות" הוצאת עם עובד, תל אביב — תש"ו.

בתוך המכתב. אחתי זקוקה לכסף. אין לי שום כולים. הצעירה עצרה בדרכה לרגע, לתת שהות להומר להבין כמה חשוב הדבר שיטפל במשלוח המכתב. התעשה זאת למעני ? שאלה.

— כן גברתי, אמר הומר. אוליך את המכתב מיד, וישר למשרד-הדואר — דואר אויר, אכספרס באחריות. אוליך אותו לשם מיד, חזר ואמר.

— הרי לך דולר, אמרה הצעירה. שים את המכתב לתוך הכובע שלך. כל יראנו איש. כל תספר לאיש אודותיו.

— כן גברתי, אמר הומר, לא אומר לאיש. הומר הגיע למדרגות ברגע שהצעירה ניגשה אל האיש שליד הדוכן. בתפנית ראשונה של בית המדרגות פגש הומר פנים אל פנים אשה ענקית, לבושה יפה, בגיל חמישי, שים, חמישים וחמש שנה. האשה נעצרה, כשראתה את הדור וחייכה אליו.

— טלגרמה בשבילי ? שאלה. דולי האוטורן ?

— כן גברתי, אמר הומר, השארתי אותה למעלה.

— אכן זהו נער טוב, אמרה דולי האוטורן. רגע נס תכלה בו בהומר ואחריכך אמרה, — אתה דוור חדש, האין זאת ? הו, אני מכירה את כל הנערים. וכולם נצי רים נעימים ונחמדים, גם של "וסטרן יוניון" וגם של משרד-הטלגרף, כולם כאחד. כל הנערים טובים ומיטיבים אתי, ואני טובה ומיטיבה אתם. דולי האוטורן פתחה ארנק וקרערה ומשובץ אבנים טובות והעלתה מתוכו כמה כרטיסי-ביקור. — הנה, אמרה והושיטה להומר כעשרים כרטיס.

— זה למה ? שאל הומר.

— אתה הולך להמון מקומות למסור טלגרמות, אמרה לו דולי האוטורן, אתה בא לבארים ולמסעדות, וכיוצא באלה מקומות. ובכן, עליך רק להניח כרטיס באשר תגיע, נאמר : על כף המנעול כשאתה יוצא משם. הניחם בקרבת עיבר-אורח, חיללים ומלחים הזקוקים אולי ללינת לילה, בעיד המלחמה האיומה הזאת נמשכת, עלינו לגסות להביא אושר לנערים שלנו, כל עוד הם נמצאים בקרבנו. אין עוד מי שמיטיב לדעת כמוני מה רבה בדידותו של חייל, שאינו יודע לעולם מה יביא לו יום מחר, ואם גם למחרת היום יהיה בין החיים, או בין המתים.

— כן גברתי, אמר הומר. הוא המשיך ורכב במור המדרגות אל הרחוב ודולי האוטורן המשיכה דרכה למעלה, אל "חדר-בתל".

ל"א

... תומאס ספאנגלר, מנהל משרד-הטלגרף התכל בש' לישת הנערים וגם הטלגרפיסטן הזקן, ויליאם גרובאן, הפסיק את עבודתו להסתכל בהם אף הוא. הם החליפו ביניהם מכתים כמה פעמים. הומר העמיד את אחיו על הרצפה, והוא ידע, כי יוליסס הוא שוב בסדר גמור לאחר שראה אותו מתקרב אל דוכן-המשלוח להסתכל בדברים שמונחים עליו. יוליסס היה תמיד בסדר גמור שעה שהיה

מתעניין בדברים, ועכשיו חזר להתעניין בהם כדרכו. ספאנגלר קם וניגש אל שני הנערים. — הלו, אוני, אמר — רצוני בעתון.

— כן אדוני, אמר אוני. מנהל משרד-הטלגרף העיף עין על הכותרת הראשית ואחריכך זרק את העתון לתוך סליהאשפה. — איך העסקים, אוני ? שאל.

— לא רע, מר ספאנגלר, השיב אוני. — היום כבר הרי וחתי שבעים וחמשה סנט, ואולם היום התחלתי מוכר את העתונים באחת אחרי הצהריים. כשאני מרויח שבעים וחמשה סנט, אני הולך הביתה.

— מדוע ? שאל ספאנגלר. מדוע אתה רוצה להרויח שבעים וחמשה סנט דוקה ?

— אינני יודע, אמר אוני. אני פשוט חשבת, כי אני צריך להרויח בשבת שבעים וחמשה סנט. אמנם, בשבת אין איש בעיר. אך אני סבור כי אוכל למכור את שאר העתונים שבידי תוך שעה אחת, שעתיים, עוד מעט והבי ריות יתחילו לשוב העירה אחרי ארוחת-הערב, אלה המוני הקולנוע.

— לעזאזל המוני הקולנוע. אתה תן לי את שארית עתור-יך ותלך הביתה מיד. הרי לך רבע דולר.

אף כי מוכרי-העתונים הכיר טובה למנהל משרד-הטלגרף מעומק הלב על מעשה נאה זה, לא היה הדבר, משום מה, ישר בעיניו. חייב אדם למכור עתונים אחד אחד, וכל עתון למשהו אחר, ולהכריז בצעקה על הכותרת ולדאוג לכך, שהבריות ירצו לקרוא את החדשות, ומימיו לא הכיר אדם כספאנגלר, ואפשר, שספאנגלר הרוצה לקנות את כל עתוניו כאחד, על מנת להטילם לתוך סליהאשפה. אף-על-פי-כן לא ישר הדבר בעיניו, שהקונה יהיה אדם טוב כספאנגלר, ולא הערבי-רב מטש, אך יהיו מי שיהיו, מוכר העתונים הרגיש, כי עליו למחות על מכירה מסוג זה. — אינני רוצה להרויח רבע-דולר זה מידך אתה, מר ספאנגלר, אמר.

— אין בכך כלום, אמר ספאנגלר. — אתה תן לי את העתונים ולך לך הביתה.

— כן אדוני, אמר אוני. אך אולי התנני יום אחד לעשות בשבילך משהו, תמורת רבע-הדולר הזה.

— ודאי, ודאי, אמר ספאנגלר והטיל את העתונים לסל האשפה.

הומר נענה ואמר, — הנער הוא איקיי, אף כי ידע שאין זו האמירה הנכונה.

ל"ב

היו אהבת אחים והיו שמחת עלם, להיות חבוק בזרוע נצחים, הו, מה שפר חלקי, מה נחלתי תנעם, להיות חבוק בזרוע נצחים. חבוק, חבוק, שלו מפחד ואימים, חבוק, חבוק בזרוע נצחים.

— סוף יבוא —

מפה ושם ...

— ליקוטים —

ש. מ. זאל

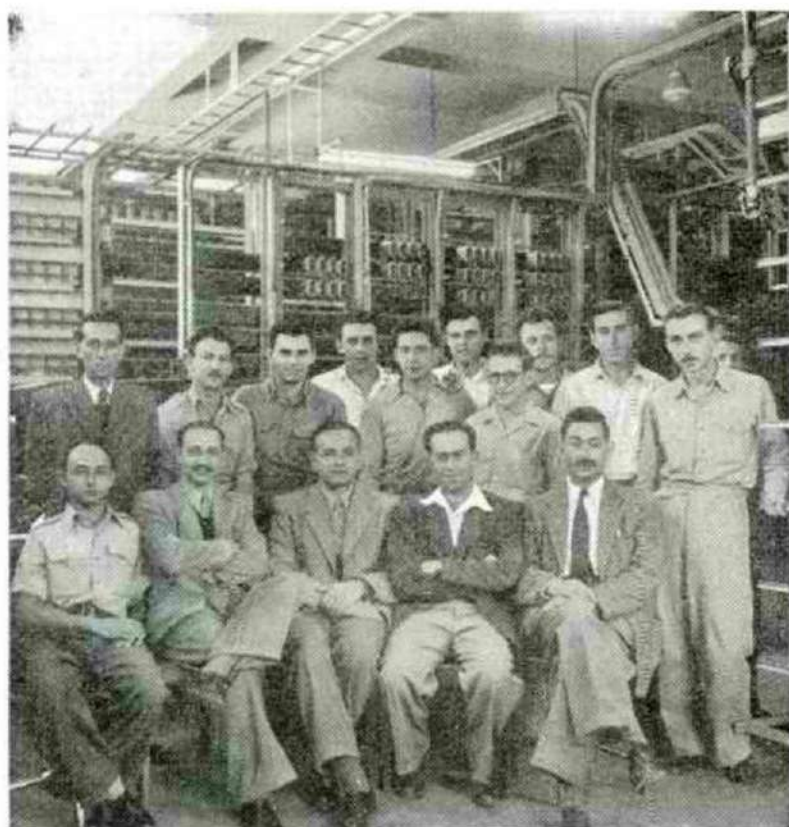
א. מיהו המציא?

ריים "סילפן גלי מוסיקה" בשנת 1861 — כלומר חמש עשרה שנים לפני בל. גם הצרפתים יטענו בצדק כי שארל בורסל חתם את רעיון הטלפון (תוכיח את אפשרות הביצוע) לפני רייס ובל — אבל אין איש יודע אם ביצע את הדבר למעשה.

ושוב ראוי להזכיר כאן עובדה מוזרה, הקשורה גם היא לחכמי ישראל. בס"ד בשבט תפ"ב — שנת 1722, (כלומר למעלה ממאה שנה לפני התאריך הרשמי לאמ"צאת הטלפון) כתב רבי דוד אופנהיים, רבה של פראג, לגיסו רבי יעקב הישר, לאמור: "בענין הדיבור למרחוק בשבת מפני איסור תחומין... ביחוד על ידי כלים מיו" חדים לדיבור המשמיעים קול על כמה וכמה מילין, בר"י חוק מקום יכול אדם לדבר עם חברו. דבר זה אסור לדבר בו בשבת, ומעולם לא שמענו פוצה פה לפקפק בנידון

מי המציא את הטלגראף? האמריקאים יטענו, כמובן, שסמואל מורס הוא שהמציאו ב-1837. אך הגרמנים יש להם הוכחות בדוקות, כי מן סמרינג השתמש בטלגראף חשמלי עוד בשנת 1809, וכי שטיינהיל הנהיג את עיקרון האינדוקציה בעת ובעונה אחת עם מורס. באנגליה, לעומת זאת, מלמדים המורים את ילדי בית הספר, כי קוק וחברו וויטסון המציאו בשנת 1837 את המחש הטלגראפית, הנ"ל צאת בשימוש עד עצם היום הזה. אגב, מצויים חכמי יש"ר המצביעים בנאות על מקומות מסוימים בתלמוד, המעידים כי "לפחות עקרון המכשיר הזה (הטלגראף) היה ידוע בימי קדם".

אך נסו נא לספר לגרמנים ולצרפתים כי גראהם בל המציא את הטלפון. "לא נכון" — יטענו הגרמנים. סיליפ

עובדי מרכז הסלפונים האבטומטי הראשון

זה". המכתב נתפרסם אחר כך בספר "שבועת יעקב", דפוס מיץ דף י"ד — שנת 1789).

אגב, אמצאת הטלפון עשתה רושם רב על היהודים בימים ההם, והמשורר מ. ז. גולדבלום מילבוב פירסם בכתב העת "השחר החדש" את התרומים הבאים:

על דרכי המדינות עמודים ערוכים,

ועל ווי חשוקיהם קוים משוכים.

עליהם בני רשף כברק יפוצו,

וגלי הקולות יזרמו, יאוצו.

וקו לקו,

צו לצו —

ועד ארגיעה

שמועה הגיעה!

(הארץ שלנו)

ב. דואר אכספרס.

בקיבוץ ששלו דייגים בחוף טרונגהיים שבנורבגיה, הביא את ההודעה דלהלן: "אני אנשא ברצון לגבר שימצא את הקיבוץ הזה, אם גילו אינו יותר מ־30 שנה, גבהו מטר ושמונים ומשקלו 85 קילו". על החתום: מאריקה בוקנאל, סנט לואיס, אמריקה (בת 20, גובה: מטר וששים ושמונה, משקל: 64 קילו). והתאריך: 4 ביוני שנת 1904. לא נאמר אם שולמו בדואר המימי גם דמי תשובה. (הארץ)

ג. מעוז גיברלטר.

14 הבולים החדשים של גיברלטר, המעוז הבריטי בכניסה לים התיכון, מתארים בזעיר אנפין את חיי המקום ומקומותיו המעניינים. בהיות גיברלטר נמל, בסיס ימי ממדרגה ראשונה, מודגש מאוד האופי הימי של "הסלע", כפי שהוא נקרא בפי הבריטים. הסלע עצמו מופיע אף הוא על שלושה בולים, כפי שהוא נראה מנקודות ראייה שונות. לגיברלטר אין שדה תעופה אורחי. לעומת זאת מקיים כאן חיל האוויר המלכותי תחנה קבועה, המרשה, בתנאים מסויימים, נחיתה וחנייה למטוסים אורחים. "נתיבי תערי פה אירופיים" (הכרת תעופה בריטית) מקיימים טיסות יומיות בין ה"סלע" לאנגליה. כן מקיימים מטוסי "נתיבי גיברלטר" (חברה בריטית אף היא) קשר יומי עם טאנג'ור. שדה התעופה מופיע על בול של חמשה פאני, בצבע ארגמן. בול של פאני וחצי מוקדש לבית חרושת לשימור רים, שהוקם ב־1950. הדגה היא כאן רבה ובבית החרושת משמרים דגים ומזונות אחרים. מקום נכבד בסדרה הוקדש לבניניה של גיברלטר. בול בערך שני פאני מראה את השער הדרומי, המהווה חלק מהביצורים שנבנו על ידי המלך הבורגנדי צ'ארלס החמישי נגד התקפותיהם של שוודיים משבטי הבארבארים. משכן המושל מופיע על בול בערך של 5 שילינג בצבע ארגמן־חום. הבנין — מגורו, המופיע על בול של 10 שילינגים בצבע חום ובחול, הוא שרידו של המבצר הענקי, שהוקם בשנת 742 על ידי טאריק בן זעיד, אגף אחד ממנו משמש עתה כבית־סוהר.

בנין זה הוא הגדול בעיר ובולט בה מאוד. בול בערך של לירה, המוגש כאן מוקדש לסמלה של גיברלטר, המורכב ממבצר ומפתח, לסמל בצורה כזו את חשיבותו האיסטריטית של ה"סלע", שעליו שומרים הבריטים מחד והספרדים מוענים עליו חזקה — מאידך. (במחנה)

ד. 250.000 מכתבים שלא נמסרו לתעודתם.

הצבא הבריטי בסינגפור גילה 250 אלף מכתבים טמונים מתחת לקרשי הרצפה במשרד להפלטת האניות. הדואר שמתחת לרצפה היה אדון בחמישים וששה שקר דואר. חלק מן המכתבים נשלחו על ידי קרובים לפי כתובות של חיילים בריטיים שנהרגו בקוריאה. אחרים נשלחו לבריטניה מתחילים שערכו ביקור קצר בסינגפור. תאריך הדואר של הערימה הגדולה הזאת מגיע עד לפני 18 חר דש. כל המכתבים נשלחים עתה לתעודתם, בהוספת הבעת צער על האיסור, והמפקדה הראשית לצבא היבשה במזרח הרחוק יסדה ועדת חקירה בעניין זה. (הצופה)

ה. קטאלוג לבולי ישראל באיטליה.

לפני חודש ומעלה הופיעה בהוצאת "ג. לאנדמאנס" במילאנו הוצאה ראשונה של קטאלוג המספל בבולים ומעטפות יום ראשון ישראליות בלבד. זהו קטאלוג מיוחד המוקדש לישראל. הוא כתוב בשפה איטלקית וכולל בתוכו את התאריכים, המונות ומחירי הבולים והמעטפות. מכוב המשתרע על פני עשרה עמודים מסכם את תולדות מדינת ישראל מנקודת ראות מדינית, דתית ו... בולאית. בסוף הספר מצורף נספח, המסביר את הנושאים העבריים המופיעים בבולים. (במחנה)

ו. טלפון אינדיאני.

בשעת הסרטה באריונה תבחין השחקן רוברט טילור באינדיאני, ששקס באיתות בעזרת עשן, השחקן שאל את האיש, מה גודל המדורה שהוא נוהג להבעיר למטרה זו. "הדבר תלוי בכך, אם המדובר בשיחה מקומית או בשיחה בין־עירונית", השיב האינדיאני. (דבר)

ז. טלפון לכל שלושה מאזרחי ארצות הברית.

וואשינגטון, 14 לכל שלושה מאזרחי ארצות הברית — יש מכשיר טלפון, לעומת כל 64 אזרחים בכל מקום אחר בעולם הנהנים משירותו של מכשיר אחד.

תוצאות מחקר בן שנה אחת, שנסיים זה עתה ע"י חוקרי החברה האמריקאית לטלפון, מעידות על כך ש־84 מיליון מכשירי טלפון נמצאים ברחבי התבל. פאקיסטאן, תימן ואיי שלמה — הם הנחשלים ביותר, לעומת ארצות הברית המפותחות ביותר, בשש זה. (הצופה)

ח. פקדונו של היטלר.

מראשית דצמבר מרבה בנק הדואר לקבל מכתבים מבני קי הדואר האחרים בעולט; בעיקר ברכות לרגל חג המר-

למל מסויים שהתקבל בעולם הרחב כסמלה של אותה אימה. סמל האומה הבריטית הוא האריה המפורסם בעולם כולו באריה הבריטי; לרוסים ישנו הדוב, הוא הדוב הרוסי המפורסם, שאם כי אינו מתפרסם על בולים הרי ידוע מושג זה היטב בעולם, ומשתמשים בו רבות. כדוגמת שני אלה יש לדרום אפריקנים הצבי המקפץ, המודפס לעתים על בולים דרום אפריקניים. צבי זה דומה בצורתו המקפצת לצבי המצוייר על תיבות הדואר של מדינת ישראל.

והנה לאחרונה הודפסו בדרום אפריקה בולים חדשים עליהם מופיע סמל זה. בולים אלה הוצאו לרגל שינויים במחירי הדואר בדרום-אפריקה. בול זה ערכו הוא שילינג אחד ושלושה פני. נוסף עליו הוצאו עוד שני בולים האחד בו מצוייר ראם, וערכו 4.5 פני, וצבעו חום, ושני בצבעים

לד. אך בין השאר הגיע לבנק הדואר מכתב "מקורי" ביותר.

הגב, גרסה הייצר מהעיר גרנטלפייק ליד מינכן מבקשת "מבנק החסכון ליד הדואר בישראל" לברר אם הרייכסבנקצ' לר אדולף היטלר הפקיד על שמה בקיץ 1939 כאלף מרק זהב. הכותבת מסבירה כי בהתאם לתעודות הופקד הכסף על ידי אחד מכוזריו הפרטיים של היטלר בבנק הדואר הפלשטינאי. ממשלת ישראל, כיורשת ממשלת המנדט, אחראית — לדעתה — לפקדון זה. הכותבת מבקשת להודיעה אם אכן הופקד סכום כזה, ובקשתה להעביר את הסכום, בניכוי הוצאות, לפי כתובתה בגרמניה. (מעריב)

ט. בול חדש בדרום אפריקה

לכל עם סמל משלו — ואין הכוונה לרגל הלאומי, אלא

השר והמנהל הכללי בתערוכת "כבוש השממה" על יד מוצג הדואר

יג. השם הארץ

מי מכם מכיר כבר אשר שמו : Llangfairdwllyg-
ngyllgogerychwyndrobwilllandysiliogogo-
goeh ?

אולי אינכם מכירים, אולם זוהי אמת ! יש כבר בשם זה באי אנגליסי שבחוף וילס (בריטניה).
מה לכפר זה ולבולים ? שערן בנפשותיכם, אינן חות'
מת (עגולה, כרגיל) צריכים היו להכין בשבילו. הובר
נפתר על ידי כך, שרשמו בחותמת בקצור "לאנפיר".
אנכ, פירושו של שם ארוך זה (המרכב ממלים רבות)
הוא :

"כנסית מרים הקדושה בעמק הלון הלבן, ליד מערבולת
מהירה אל כנסית טיסיליו הקדוש, אשר ליד מערה".
(זמנים)

יד. אוטומט יודיע בטלפון — מה השעה

הקול העונה על חיוג המספר 15, בטלפון ומודיע מה
השעה — יוחלף במשך השנה הבאה על ידי אוטומט שיש'
מיע סרט מוקלט במשך כל היממה.
יתרון האוטומט הוא שהוא "שייב" למחייג מיד ולא
יהיה עוד צורך לחכות עד אשר הטלפוניאית תתפנה. האר'
טומט יוכל "להשיב" בעת ובעונה אחת למספר בלתי מוג'
בל של קריאות.

דק אוטומט אחד יהיה בארץ — במרכז הטלפונים בירוש'
שלים. כל חיוג במספר 15 — גם בתל-אביב ובחיפה —
ייענה מירושלים. נוסף על הודעת השעה במלים, יחובר
האוטומט עם כרונומטר סטנדרטי בסינכרוניזציה עם הש'
עון האלקטרוני של המעבדה הלאומית לפיזיקה. במלאת
כל דקה ישמיע השעון ששה ציוצים : אחרי כל חצי
דקה — שלושה. סידור זה יאפשר הכוונת שעונים בדיוקנות
של 1:100 שניה ביום. (הבוקר)

טו. רדיו-יד

רבלים הינו עד כה בשעונויות. בימים אלה הושלם
ושוכלל בארה"ב רדיו-יד, אף הוא בגודל שעון וניתן להצי'
מידו לפרק היד.

הרדיו מופעל על ידי סוללת-מספית בגודל של חוד'
עפרון. משושתו (האנטינה) מואנעת בתוך שריונו של
נושא המכשיר, ואילו הקול מיע לאוזניו באמצעות חוטים
המחוברים למכשיר שמיעה. כוח קליטתו של רדיו-יד
זה הוא עד 64 ק"מ. (זמנים)

טז. לרעת הדואר הבריטי

בשעת ביקורם של המלכה אליזבת השניה והדוכס מא'
דינבורו באיי בארימודה עמדו לערוך לכבודם מסיבת'
גן בנוכחות נציגי השלטון ונכבדי המקום. אך יומיים
לפני בוא המלכה נתברר, כי כרטיסיה-הזמנה שנדפסו
בלונדון לא הגיעו עדיין. נערכה חקירה ונדרשה ונדוע
כי משרד-הדואר הלונדוני שלח את הכרטיסים בטעות
לאיי פאקלנד. (דבר)

אדום-ורדרד וירוק כהה, בערך של שילינג אחד שישה פני,
עליו מצוירת חורשת אלות. (הבוקר)

י. אלוהים ידע

סופרים בני-יורק, שמעו ושתו, ביקשו לציין לחברם
המינגוואי כי אינם שוכחים אותו ושלחו לו גלויה לשי' בתור'
בת : "ארנסט המינגוואי, אלהים יודע היכן".

לאחר כמה שבועות הגיעה גלויה מאיטליה ועליה, בכתב
ידו של המינגוואי : "אלהים ידע היכן !". (הארץ)

יא. יעילות לדוגמה

טרחת, ראויה לציין, למסירת מכתב מחו"ל לתעודתו,
אם כי לא נרשם עליו שם העיר, טרח הדואר הישראלי
בימים אלה.

בי"ח. ז. הגיע מכתב בדואר אויר מדטרויט שבארה"ב
כשבכתובת לא צוינה שם העיר אלא שם המשפחה ושם
הרחוב — בצלאל 10. בת"א לא נמצא האיש המבוקש, והי'
דואר הוסיף על המעטפה : "נסה חיפה" : החותמת שעל
המעטפה מגלה כי המכתב הגיע לחיפה ב-17 לח. ז. וגם
שם לא נמצא בעל המכתב. בחיפה נתוספה כתובת נוס'
פת : "נסה ירושלים" ואכן ב-21 לח. ז. נמסר המכתב לת'
עודתו. (חרות)

יב. הבולים יקרים מן הזהב !

אספני הבולים בעולם נהנים להיוזמת, כי שער הזהב יר'
רד מדי יום ביומו, ואילו הבול — ניר מצויר זה — עומד
וקיים, והוא הוא, ולא המחכת הצהובה, משמש בסיס לער'
בין המשקרים.

עתון פורטוגזי, המוקדש לאספנים, מפגין השקפת-עולם
זו על סמך כמה עובדות :

רבע נפוליאון זהב נערך לפני זמן קצר בלירה שטרלינג
אחת, ואולם הבול האפוריסגול, שערכו חמישה פרנק והי'
נושא דמותו של נפוליאון השלישי, נאמד ב-90 ליש"ט !
הלירה שטרלינג זהב, בה חקוקה דמות המלכה ויקטור'
דיה, נערכת היום בארבע לירות שטרלינג וחצי, ואולם
הבול של לירה, מתקופת 1882—1867, ערכו כיום 300
ליש"ט !

מטבע של 20 מרקים זהב מלפני 1870, ערכה ארבע
ליש"ט, ואילו כל בול של גרמניה, שתאריכו לפני איחוד
כל הדוכסיות שלה, שוויו עלה למחירים אסטרונומיים.

מטבעות הכסף של צרפת — 10 ו-20 פרנק — שהוטבעו
ב-1937, שוות לכל היותר מחיר כפול בכסף המדינה בניר'
היום, ואילו בול דואר האויר של 50 פרנק, שהוצא באותה
שנת 1937, נערך כיום בעשרת אלפים פרנק.

ואספן בולים נבון, שקנה בתקופת נפוליאון השלישי
(לפני 80 שנה) אלף בולי דואר בני חמישה פרנק כל אחד,
יהא כיום — הוא או יורשיו — בעל רכוש של 90 מיליון
פרנק ! (מעריב)

יו. מכשיר טלפון משופר זהב

משלחת תעשיית הטלפון באמריקה מסרה לנשיא איזנ'האר את המכשיר ה-50 מיליון שלה. המכשיר הזה הוא מיוחד במינו הוא משופר ב-48 כוכבי זהב מוצק כמספר מדינות ארצות הברית. (הביקר)

יח. כבל-טלפון אטלנטי ראשון

חברת הטלפון והטלגרף האמריקאית חתמה על הסכם עם חברות בריטיות וקנאדיות בדבר הנחת כבל-טלפון הראשון על קרקע האוקיינוס האטלנטי (בעומק עד 5 ק"מ), שיחבר את צפון-אמריקה ואירופה. הנחת הכבל תאריך כשלוש שנים וההוצאות נאמדות כדי 35 מיליון דולר.

עד כה השתמשו רק במערכת ראדיו-טלפון טראנס-אטלנטי.

קורה-טלפון התתימי הארוך ביותר הקיים זה שלוש שנים (ארכו פחות מ-200 ק"מ) מחבר את קיוואסט בפי-לורידה עם האחאנה בקובה.

הקו הטרנס-אטלנטי התתימי החדש על כל המ-תעמולותיו ביבשות אמריקה ואירופה יאפשר לנצל 36 שיחות (טרנס-אטלנטי) בבת אחת מיבשת ליבשת, אך לא שידורי טלפוניה שהטווח שלהם מצומצם. הקו הראשון של ראדיו-טלפון בין ניו-יורק ובין לונדון נחנך ב-7 ביוני 1927. על קרקע האוקיינוס האטלנטי מונחים כמה כבלים, אך הם משמשים לקשרי טלגרף בלבד. (דבר)

יט. יובל המאה לטלגרף השוודי

לרגל מלאת מאה שנה להכנסת הטלגרף החשמלי לשוודיה הופיעה ב-2 בנובמבר ש. ז. סדרה בת 3 בולים: 25 אר, Öre כחול עם מסגרת הכתובה בסימני מורס — "טלפוני שוודיה"; 40 אר, ירוקיות עם מסגרת מורס — "רדיו שוודיה"; 60 אר, אדום סגול עם מסגרת מורס — טלגרף שוודי. בולים אלה צויירו על ידי אמנים שוודים חדשים בשטח ציורי הבולים — פייר אילופסון וקרל אקסל פרסון. בשוודיה אין מחלקת הטלגרף והדואר כלולות ביחידה אחת, אולם מחלקת הטלגרף, הרדיו והטלפונים נמצאות במסגרת אחת.

כיום יש בשוודיה 2,000,000 טלפונים באוכלוסייה של בערך 7,000,000. לכן אפשר להבין את משר הוצאת הבולים המיוחדים לכבוד מאורע חשוב זה.

(הארץ שלנו)

כ. 84 מיליונים טלפונים בעולם

לאחר חקירה ודרישה, שנמשכה שנה תמימה, פרסמה "חברת הטלפון והטלגרף האמריקאית" סטטיסטיקה מדויקת על מספר מנויי הטלפונים בעולם כולו. מתברר, כי "אוכלוסיות-טלפון" העולמית מגיע כיום ל-84 מיליון.

מספר המכשירים בעולם הוכפל אמנם, מאז התקופה שלפני המלחמה העולמית השנייה, אבל יש עדיין ארצות

שלמות שאין בהן אף טלפון אחד. על אלה נימצית גרינלנד, תימן ואיר-שלמה באוקיינוס השקט. בליכטנשטיין הקטנה יש 15.3 טלפונים על כל מאה נפשות. בארצות-הברית יש טלפון אחד על כל 3 נפשות לעומת טלפון אחד על כל 64 נפשות בירת הארצות. (ידעות אחרונות)

מחירה של ועידה

בימים אלה פרסמה המזכירות הכללית של האיגוד הבינלאומי לטלקומוניקציה דו"ח כספי על הועידה שנתיקיימה בבואנוס איירס (ארגנטינה) בתאריכים 22—23 דצמבר 1952.

ההוצאות המשוערות היו 1,650,079.90 פרנק שוויי-צרי אולם ההוצאות הממשיות היו רק 1,629,670.65 פר' שווייצרי; אך הוצאה נוספת בסך 91,835.10 פר' שווייצרי נגרמה עקב דרישתן של מדינות הגוש המזרחי להנהיג גם תרגום לשפה הרוסית. לשם שלום בית הסכימו משתתפי הועידה להיענות לדרישה זו בתנאי שמדינות אלה תשאנה בהוצאות. לפיכך החליטה הועידה לחלק את ההוצאות ליחידות תשלום בין משתתפי הועידה לפי הדרישות שהעמידו בבינום:

כל יחידה

א) כעד השתתפות בוועידה	1,298.40 פר' שווי.
ב) כעד השימוש בשפה הצרפתית	287.73 " "
ג) כעד תרגום לרוסית	1,067.85 " "
ד) כעד השימוש בשפה הספרדית והאנגלית	669.85 " "

מדינות ששלמו עבור השימוש בצרפתית לא שילמו את התשלום האחרון.

הבה נראה כיצד זכמה שלמו המדינות בעולם: נת-חיל מהמדינות "הענקיות":

א) 22 מדינות שלמו רק יחידה אחת כ"א, ביניהן: אוסטרליה, הונגריה, צ'כיה, פורט, ירדן, יפן, לבנון, יו-גוסלבית ורומניה.

ב) 18 מדינות שלמו 3 יחידות כ"א ביניהן סוודיה, ספרד, ישראל, סוריה והימ.

ג) 10 מדינות שלמו 5 יחידות כ"א ביניהן בילד-רוסיה, פיגלנד, יוון, גרינלנד.

ד) 14 מדינות שלמו 10 יחידות כ"א ביניהן בלגיה, דנמרק, מצרים, הולנד ומושבותיה, שוודיה, שוויי-ותורכיה.

ה) 4 מדינות שלמו 15 יחידות כ"א וביניהן פקיסטן ואוקראינה.

ו) 2 מדינות שלמו 20 יחידות כ"א והן פולין וגר-מניה.

ז) 6 מדינות שלמו 25 יחידות כ"א ביניהן קנדה, סין ואיטליה.

ח) 8 מדינות שלמו 30 יחידות כ"א ביניהן אנגליה, ארה"ב, צרפת ורוסיה.

בסך הכל שלמו 84 מדינות 756 יחידות.

המדינות שדרשו ושלמו עבור התרגום לרוסית היו נוסף לרוסיה, גם אלבניה, בילורוסיה, בולגריה, הונ-גריה, פולין, אוקראינה, רומניה וצ'כוסלובקיה. ישראל כנראה עושה רושם של מדינה עשירה ומש-למת פי שלושה מאשר צ'כיה, ופורס בעלות אוצרות הנפט העשירים.

מפליא ביותר חלקה של תימן; אולם ארץ זו רוצה כנראה לכסות ע"י השתתפות ניכרת בהוצאות את החוסר הגמור של טלפונים בארצה.

ק. א.

זוטות

את הפעילות המשרדית במידה גדולה.

טלוויזיה משערים שהשיטה האחדה לטלוויזיה צבעונית באמריקה תקבע בעוד שבועות מספר. התעשיינים מתכוונים למכור כבר בשלב הראשון כ-75,000 מקלטי טלוויזיה של צבעים, שכל אחד מהם יעלה 1,000 דולר בקרוב, היינו, כ-20% יותר ממקלט טלוויזיה של "שחור-לבן", וש אפשר יהיה להתאימו לצבעים צי החלפת שפיטות שמחירה כ-100-200 דולר.

בשרותי השידור בארה"ב (כולל רדיו וטלוויזיה). עובדים כ-65,000 איש; משכורתו הממוצעת של עובד עבודה מלאה היא 4500-5500 דולאר לשנה. ב-1952 היו ההכנסות של שרתי השידור 404 מיליון דולר לעומת 227 מיליון בשנת 1949.

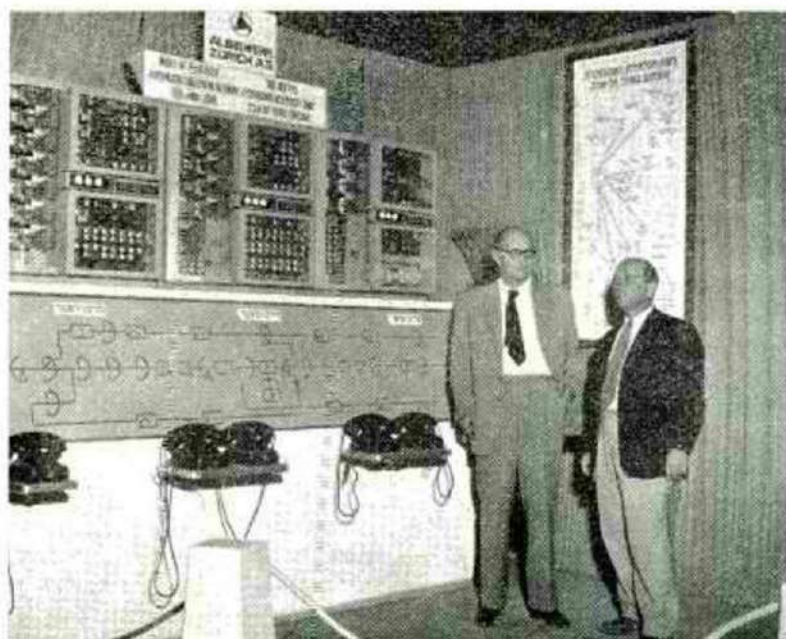
תעשיית האלקטרוניקה בארה"ב מעסיקה כ-550,000 עובדים, כ-40% מזה עוסקים בייצור מתקנים צבאיים. ממשלת 1943 מורשת ירידה גדולה בתנועה דרך כבלים בינלאומיים, מאחר שהתנועה טלפונית בתנהלת לא רק למרחקים גדולים אלא גם למרחקים קטנים יותר דרך רדיו-טלפון. מספר שיחות הרדיו-טלפון הטרנס-אוקיאני היה ב-1939 כ-50 אלף בשנה לעומת למעלה ממיליון כעת.

האם משודרי רדיו או מכשירים אלקטרוניים אחרים עלו לים לגרום הצתת פצצות חשמליות שלא לצורך? שאלה זו נתעוררה לאחר מקרה אסון שארע במפעלי דריפונט (שבין היתר מייצר פצצות אטומיות) לאחר שמושדר נע, שעבר בקרבת פצוצי סלעים הצית את אחת הפצצות לפני זמנה, היינו, לפני שהעובדים במקום מצאו לעצמם מחסה. לאחר מקרה זה מכפילים את אמצעי הזהירות בשימוש בפצצות חשמל ואת הניצרות מסירים שניה לפני הפצוצ ממשי.

טלפונים בבריטניה איי סטרומה, שמצפון לסקוטלנד, חוב רדיו לא מכבר לרשת הטלפונים הכללית בבריטניה, ועל ידי כך גדל מספר מגויי הטלפון בארץ זו למעלה מ-6 מיליון.

ובארצות הברית גדל מספר המגויים בחודש נובמבר עד למעלה מ-50 מיליון, מזה יותר מ-40 מיליון הם של חברת בל (Bell).

אינטראפאקס (Intrafax) מכונה אינטראפאקס חדשה, הוצגה בתערוכה מסחרית בניו יורק, ציי הוסטריוניון, המאפשרת העברת צילומי מסמכים תוך שניות ממקום למקום. משרדים שיוצרו במכשירים אלה, שהם קטני מידה וקל להפעילם, יקצרו תהליכים אדמיניסטרטיביים ויחישו

מנהלי שדותי המנדסה בתערוכת "כבוש השממה", על-יד מוצג הוואר

מכשירים נגד עברייני סלולריות בין המוצגים היה מתקן מענין של הדואר הבריטי המגלה מקלטים סלולריים שלא הוצאו בשבילם רשיונות. בבריטניה ישנם כיום כ-2.5 מיליארד מקלטי סלולריות, אבל מאחר שדמי רשיון עולים כ-2.80 לירות שטרלינג לשנה (כ-17 ל"י) "שכחו" 200,000 בעלי מקלטי סלולריות להוציא רשיון מתאים עבור מקלטיהם.

לשכת חודיעין "רובוס" דרך חרדי : לשכת חודיעין מיוזמת חדר במינה נפתחה בניו יורק, לשכה זו מקבלת ידיעות עבור מניו אצלה (למשל, רופאים שמבקרים בכל שעות היום בבתייהם של חולים ועל כן אין להשיגם בטלפון). לכל מניו ניתן מספר ומקלט כיס קטן ובערך פעם בחצי שעה מקשים המניו למקלטו ושומע קריאה חוזרת ע"י אבטומט, של מספרי מניוים שעבורם יש הודעה כלשהי במרכז (או אם ההודעה קצרה מאוד את ההודעה עצמה). האבטומט חוזר על המספרים תוך זמן קצוב ללא הפסק. דמי מניו בשרות זה הם 12 דולר לחודש. לשכת המודיעין בניו יורק החלה בשרות עם 600 מניוים.

הונגריה: מספר המקלטים בארץ זו גדל פי שלושה מאז מלחמת העולם השנייה ומתקרב למיליון. לפי המסופר בביטאון הממשלתי של הונגריה, מקרים להוסיף בשנה הקרוי בה 350 אלף מקלטים נוספים.

נורבגיה: ארץ בה 3.3 מיליון תושבים, עומדת להקים שרות סלולרי.

רוסיה הסובייטית: לפי הסטטיסטיקה הרשמית של רוסיה נמכרו מקלטי סלולריות ביהיים בשנת 1953 פי שלושה מאשר בשנת 1952.

שימוש בסלולריות בהולנד והפעם לא להנאת הציבור כי אם לעזרת מספר בלשים שעמלו במחסני חברת ר.ק.א. כדי לגלות עקבות גנבים שהצליחו לטקל כמויות גדולות של שופרות סלולריות והמשיכו בפעולותיהם בעצם זמן החקירות בנוכחות הבלשים מבלי שאלה הרגישו בכך. לבי סוף החביאו מצלמה של סלולריות באחת הפינות שצלמה את כל המתרחש במחסן. המצלמה העבירה את התמונה לחדר שבו ישבו הבלשים. לאחר 3 ימים, התברר שפועל במחסן מעמיום ארגונים למעלה מהמספר שצוין על שובר המשלוח, כי הגנב היה הפועל עצמו ששיתף פעולה עם נתנים.

התעשייה האלקטרונית בבריטניה, הודגמה זה לא זמן בתערוכה ה-20 של רדיו וסלולריות שנתקיימה בלונדון. בתערוכה השתתפו למעלה ממאה סירמות המעסיקות כ-135,000 עובדים. הם מייצרים מתקנים אלקטרוניים בשווי של 350 מיליון דולר לשנה, חמישית מזה ליצוא. והרי תאור כמה ביתנים מן התערוכה :

סלולריות: רוב המקלטים הבריטיים מצוידים במסך מלבני של 40 סנטימטר ואחדים במסך של חצי מטר. המסך מצוי פה חומר המונע שריפה ושינוי צבע המסך. חידוש מעגלי הוא מוחלט אבטומטי המבטיח נצנוץ אחיד של התמונות בזמן שנוי עוצמת הסיגנל. כשליש מן המקלטים מיוצרים לסטנדרד אירופי ואמריקאי, השונה מזה של בריטניה, ולשם יצוא.

אלקטרוניקה: הורגמו סלפונים אלקטרוניים, מכשירי רפוי אלקטרוניים לבדיקת לב וריאה, מתקנים אלקטרוניים שונים לשימוש במשרדים ובבתי חרושת, מיקרוסקופים עם מסך סלולרי, לשימוש בתי ספר, וכי וכי.

מעולם הבולאות

500 שנה ל"חלכים הקתוליים". בספרד הופיע סידרת בולי זכרון בת 5 בולים במלואות 500 שנה להולדת המלך פרידיננד בעלה של איזבלה הקתולית. פריננד ואיזבלה הם שגירשו את היהודים והערבים מספרד והם שציינו את האניות בהן הפליג קולומבוס לעולם החדש.

כפי שמודיע "האורביס" הסוכנות הממשלתית הציכוסלובית קית נאסרה כליל החלפת בולים בין אספנים מקומיים לבין אספנים בחו"ל, שעוד התנהלה עד הזמן האחרון אם כי במסגרת מצומצמת.

השירות הבולאי האיסלקי נסגר זמנית וגורלו טרם הוכרע. שר הדואר יקבע אם השירות יחולל או שיאורגן מחדש.

בהולנד אי אפשר לקנות את בולי הולנד בערכים הגבוהים באשנבי הדואר. רק אספנים רשומים רשאים לקבל אספני פלי אחד לאחר שהם חותמים על התחייבות שלא למכור את הבולים שערכם מעלולין אחד. נוסף על כך רשומים פקיד הדואר למי נמכר כל בול שערכו גבוה.

כחבי העתונות מודיעים כי בארצות הברית מרבים לאסוף את בולי ישראל. מתלהבים מבולינו לא רק הציונים והי נוער היהודי כי אם אף נוצרים.

כשבול הזכרון במלואות 40 שנה לתלאכים הופיע באיחור של שנתיים — התביישנו. עתה מתברר שהגויים עולים עלינו בשטח הפיגורים : באיחור של 3 שנים נזכרה עתה מדינת אורוגוויי ביוכל ה-75 של איגוד הדואר העולמי והי ציאה עתה שלושה בולים שאין ביניהם אפילו בול אחד בצבע אדום שיסמל בושה...

הבולים אוזלים בצהרים הדואר הספרדי נוהג להודיע על כל הוצאה חדשה באמצעות העתונות והרדיו. וכדי לתת מושגים מן ההתלהבות לבלים די לספר שאם אשנבי הדואר נפתחים בתשע בבוקר הרי כבר בשעה 7 משתתף תור ארוך כדי לרכוש את הבילים החדשים. קרה שבמדריד הבורה אולו בשעה 12 כל הסידרות (סידרת מאה שנות הבול הספרדי הראשון, למשל).

אוסף הבולים המלכותי. מלכת אנגליה אליזבת השנייה גלתה תה התלהבות רבה לאיסוף בולים עוד בהיותה נסיכה צעירה. בארמון באקנינגהם מספרים כי היתה הולכת ממד כיר למוזיאון ומבקשת בולים כדי להוסיף על האוסף הפרטי שלה. כיום גדל האוסף שלה במקצת... היא ירשה מאביה את אחד האוספים הגדולים והיקרים ביותר בעולם.

בטיפול האוסף החל סבה המלך ג'ורג' החמישי שרכיב 325 אלבומים הדורים ומלאים. עם מותו של הסב עבר האר סף בירושה לדודה של המלכה המלך אדוארד השמיני (כיום הדוכס מווינדזור). כשיותר הדוד על כס המלוכה עבר האוצר לידי אחיו המלך ג'ורג' השישי שהיה בולאי עוד בימי שירותו בצבא.

בתו המלכה תוגל עתה להתפאר כי האוסף שעבר לרשותה הוא מן הגדולים והיקרים בעולם, אם תרצה לפרש בו יהיה עליה להסיר את עצמה לחדר האוסף המלכותי הנמצא בארמון באקנינגהם. בחדר זה מסודרים לאורך כל ארבעת הקירות שלוש מאות אלבומים שכל אחד מכיל כאלף בולים.

הביא לבית הדפוס יצחק כהן

דגניה ב

הדואר הגלג עומד להוציא בקרוב בולים "כל אירופיים" ואף הכריז על תחרות לקבלת הצעות ותרשימים. הכונה היא שאותם הבולים יופיעו גם ביתר ארצות אירופה המערבית, כמובן בשינוי השם בלבד. על הבולים תחול תר ספת מחיר (כדוגמת בולי סעד). ההכנסה — קודש להפצת רעיון האחידות האירופית.

שירות הדואר של האומות המאוחדות הוציא שני בולים לכבוד מגילת זכויות האדם.

בקרוב תתקיים המכירה הפומבית של האוסף המלכותי המצרי, רכישו של המלך פארוק המודת. בעת המכירה יתברר מה האמת באגדות הרווחות על האוסף שערכו כבר יכול מיליוני דולרים.

הבולאי מספר 1 בארצות הברית. לפי המסופר קיבל נשיא ארצות הברית המנוח רוזבלט יותר מארבעת אלפים מכ תב ליום. סקידים מיוחדים עסקו בסידור המכתבים ובקריאתם. הנשיא עצמו היה מקבל רק את המכתבים החשובים ביותר. המספר הגדול של המכתבים שימש לו מקור לא אכזב לבולים. כמעט כל המדינות היו שולחות אליו את בוליהן החדשים במתנה.

כיצד להתנהג עם מגוי כועס...

המגוי, תוצאה אחת ויחידה להן, תשע פעמים מתוך עשר — יעיר הדבר את חמתו, וישכנע אותו באמיתות דבריו. הסכניקה של "כן... אבל" היא פשוטה. אמור לו: "אני מבין מה שאתה אומר, אבל", או "כן, נכונים דבר ריך" — אך יש להתחשב גם ב... או "אתה יכול להיות צודק... אבל בריצוני לציין במיוחד כי...".

אם תשתמש בלהטוט זה, הנך מקנה את טענותיו ומרכך את עמדתו. אחר כך פתח את התקפת הנגד שלך ומוכנס לך שהמגוי יגלה הבנה כנה לעמדתך. שיטת "כן... אבל" היא תרופה בדוקה לשכך את זעמו של המגוי ולאלצו לשמוע את טענותיך. 3. חפש נקודת הסכם עמו.

"סצאתי כי תמיד יש נקודה אחת שהמגוי המתלונן ואני כי מסכימים לה בכל לבנו" אמר לי פעם אחת סוכן נוסע. "ונקודה זו הנני מועלה תמיד בראש דבריי". כל זמן מוכשר יודע עד כמה קשה להשרות על הלקוח אוירה של "כן" ע"י שאלות איהדות עד אשר יראה כטבעי בעיניו לענות בחיוב. דבר זה טוב גם לשכך את כעסו של מגוי כועס. בדרך כלל מיישבים תלונות, איהבנות וחלוקי דעות ע"י מציאת שבייל הזהב, המקובל ע"י שני הצדדים המתנצחים. אם נקודת המוצא היא בעיה אחת או יותר שלגביה קיימת הסכמה של שני הצדדים — הרי שסלולה הדרך למצוא את שבייל הזהב לפתרון השאלה. תירגט ק.

א. בראשונה התייחס לענין מנקודת מבטו הוא.

טבעי הדבר שהנך חושב שאתה הוא הצדק ברוב החי כוכים עם המגויים. אף אם נסיונך הוכיח שבתשעים אחוז מהמקרים המגוי אינו צודק, אין זו סיבה מספקת להתייחס אליו כאילו אינו צודק לגמרי. זכור כי יש תמיד אמת — ויהא זה קצת מן המקצת — בתלונת המגוי.

אם תזכור זאת תמיד תדע להתייחס לתלונת מנקודת מבטו הוא. אם תחפש תמיד את רקע תלונתו — בעה שהוא "מסופץ" אותך בתרעומתו — תוכל לראות את כל הענין מנקודת מבטו שלו. זהו צעד חשוב כדי להגיע ליד הבנה עם המגוי, ודבר זה יועיל לשניכם גם יחד.

ב. נסה את הלהטוט "כן... אבל".

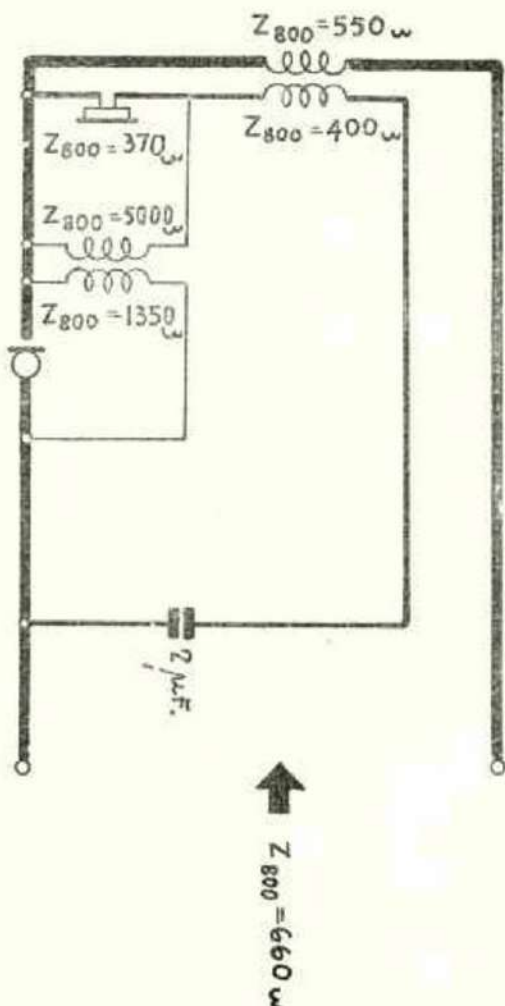
תשובה שלילית ישירה, או סתירה גמורה של דברי

סקירת ספרים

ולבסוף יש להעיר על אי דיוקים קטנים בחוברת:

בתרשים 16/ת הייתי מציע לתוציא את ההצטלבויות מהתרשים ע"י שרטוט הקו מס. 1 של השנאי לגנרטור (חיל לבן) לפני הקו שמחבר את הפעמון. בסדור הקווים בצורה כזאת נופלת ההצטלבויות שע"י הגנרטור, ההצטלבויות השניה שנגרמה ע"י מגעי העריסה אפשר למנוע ע"י העברת מעגלי האוזניה והמיקרופון מחוץ למעגל הראשי ולשרטט את מגעי העריסה בתוך מעגל הראשי. סידור כזה לא יפגע בבהירות המעגל.

בעמוד 6 סעיף ד' פסקה 2 ר"ב הייתי מתקן וקורא "לא" שר העברת אנרגיה מכסימלית...". הגברת האנרגיה יכ"ר לה להסעות ואפשר לחשוב שהשנאי מגביר את האנרגיה, בו בזמן שלמעשה תפקידו של השנאי לתאם בין העכבות השונות.

קונטרס הדרכה מס. 1/ט מכשירי הטלפון.

בהוצאת שרותי ההנדסה (צ"ר) במשרד הדואר.

חוברת ההדרכה שהופיעה בהוצאת הדואר ממלאה את התפקיד שהמחבר הציב לו למטרה. בתנאינו אנו קשה למצוא ספר מקצועי שיכלול בתוכו את מעגלי הטלפון של כל אותם המכשירים שנמצאים אצלנו בשימוש, ובמיוחד שמקור המכשירים לא מארץ אחת. ספרים מקצועיים רגילים ממסלים בדרך כלל רק במכשירים שנמצאים בשימוש באותה ארץ.

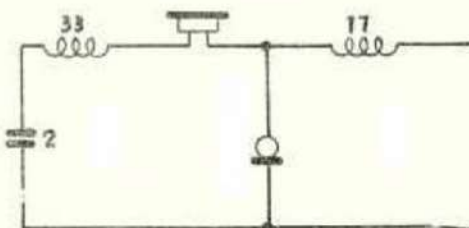
המחבר טרח ואסף את תרשימי המכשירים השונים ועי"ב אותם על מנת להקל על הבנת המעגל ותרגם את התרשימים לשיטת המקובלת אצלנו.

החוברת מביאה לפנינו שורה של תרשימים שבצטיינם בבהירותם יבטחו את התאור, שדוגמתם קשה למצוא בספר רוח המקצועית הבינלאומית.

אם נתבונן בתרשימי עיון המופיעים בחוברת "מעגל" נוכל להוכיח שפרט לשני מקרים בדי' 13/ת ו16/ת לא נמצא אף תרשים שמופיעות בו ההצטלבויות, הצגת המעגל לים בצורה כזו מאפשרת מבט בהיר של כל המעגלים הצידיים, שבתרשימים רגילים קשה להבין את תפקידם.

החוברת תשמש את הקורן כמדריך רב עזר ותקל עליו לאתר תקלות. החיבורים הבודדים מסומנים במספרים המתאימים לנקודת החיבור שלהם, הסימונים האלה מופיעים מחדש על תרשים המעגל וחוסך לקורן את הטרחה להסייג כל בשני תרשימים בשעה שנגש לאתר תקלות.

יש רק להצטער על שמחבר החוברת הלך בעקבות פריסמוס של ייצוגי הטלפונים שמעלימים בדרך כלל כל אותם הנתונים שבלעדיהם לא תתכן הבנתו של מעגל התמיסורת. כך למשל מסמנים הייצוגים בדרך כלל את ההתנגדות האומות של סלילי השנאי, בלי להצביע על גודל הע"ב (אימפידנס). התרשים מראה טלפון 162 עם נתונים מלאים של עכבת של כל שנאי בתדירות של 800 הרץ. כפי שאמטר לראות מההה מכשירי הטלפון מעגל בעל עכבת של 600 אהם שנגרם בעיקר על ידי השנאי העיקרי ובאותו זמן משמש השנאי השני את מעגל קול הלואי.

עכבת של 600 אהם דרושה לשם התאמה של המכשיר לקו הטלפוני כפי שהדבר מבואר בטקסט אחר בתוך החוברת.

ניה. למעשה ההפסד אינו עולה על 0.4 ד.ב.
בעמוד 21 יש להוסיף שהקונדנסטור של 1.0 מיקרופרד
מונע הפרעות במקלט רדיו שנמצאים בסביבת הטלפון.
(ולבסוף בקשה צנועה למחלקת החשבונות שתאפשר את
רכישת המחברת בדרך פשוטה יותר כפי שמחבר החוברת
איפשר את הבנת מעגלי הטלפון בצורה פשוטה.)
יהודה כהן

בעמוד 11 ציור מס. 8 א' יש להעביר את הסליל של 33
אוהם בין האוזניה והקונדנסטור. תיקון זה יש לעשות בשני
ני צדי התרשימים.
ראה תרשים מס. 2.

בעמוד 10 בסוף פרק ג' יש להעיר שהשנאי הנוסף שמי
תפקידו להוריד את קול הלואי הוא בעל עכבת של 5000
אוהם על כן אינו גורם הפסד גדול לאנרגיה המגיעה לאוזן

מגבעת, בידו השניה — מכתב. הפרופסור קנה בול, הד'
ביק אותו על המגבעת, ניגש לתיבת המכתבים, ניסה לר'
חוק לתוכה את המגבעת. המגבעת לא נכנסה לתיבה והוא
רסן: "מדוע לא עושים פתחים יותר רחבים לתיבות
אלה?"

אצל הרופא.

"אני חש בגרוני", אמר החולה לרופא המפורז.
"יפה יפה, התפשט מיד", מצוה עליו הרופא.
מושך החולה בכתפיו ומתפשט בדחילו ורחימו. לידו
יושב נער צנום, עירום כביום היוולדו ורועד מקור. "מה
תאמר על רופא מסורף זה? מלחש החולה לנער, "אני
חש בגרוני והוא מצעק עלי שאתפשט!"
"אתה עוד מתאונן?" משיב הנער על סף הבכי. "אני
באתי רק כדי למסור מיברק!"

סוף סוף קבלתי משרת דוור,
נחמס לי להסתובב ברחובות.

איש אחד התארח אצל חברו ותוך כדי שתיה התבסס ויש'
כח שהשעה מאוחרת ואין לו אפשרות לחזור הביתה.
כמוצא יחידי יעץ לו המארח להודיע למגן דוד אדום על
חולה ואז יישלח אמבולנס ויקחהו.
כך היה.

בדרך נדום השיכור במכונית וכשהתעורר למחרת מצא
את עצמו בבית חולים לאחר ניתוח של המעי העיוור.

ערב אחד התדפקו שוטרים על דלת דירה. משפתחה בעלת
הדירה את הדלת ושאלה מה ברצונם, ענו השוטרים שנת'
קבלה ידיעה במשטרה שבבית זה הורגים איש בשם בטי'
הובן.

מכתב ותשובה.

מנהל דואר ת. כותב אל מר א. :
הנני מצטער להודיעך שהצירור המצ"ב ניווק כתוצאה
מתדירות מים לתוך מחסן הדואר באניה שהובילה את
המשלוח לישראל.
מר א. עונה :
המוען מסרב לקבל את החבילה ומסרב להשתתף בצע'
רו של מנהל הדואר על הצירור הר"ב...

בול על הכובע.

לשוא "פיוור המגבעות" הגיע פרופסור האוניברסיטה.
יום אחד נכנס למשרד הדואר הירושלמי כאשר בידו האחת

נצחק בפה מלא.

אשה באה אל משרד הדואר בירושלים והביאה חבילה ובה צרור התני"ך המשפחתי, שהיא החליטה לשלחו אל אחיה המתגורר בתל-אביב. פקיד הדואר בדק את החבילה, הכבדה בעיניו, ושאל אם יש בה משהו שביר. — לא כלום, מלבד עשרת הדברות — השיבה האשה, בו במקום.

תזכורת.

הבעל שנסע לטבריה לנופש, מקבל כעבור שבועיים מיברק מאשתו: "שלמה, אל תשכח שאתה נשוי!" למחרת מקבלת האשה תשובה טלגרפית: "מצטער. המיברק נתקבל באיחור".

האם חיכית זמן רב?

דואר נע בנגב

מכתבים למערכת

לכב' מערכת "דואר"

לאחר קבלת טופס זה על מנהל הדואר היהודי למנויים בטלפון שעליהם לסלק את החוב תוך 3 ימים, ולא — ינותק הטלפון ועליו יהיה לשלם 3 לירות נוספות בעד חידוש הקשר.

הצעתי זו באה כדי לא לקלקל את היחסים הטובים בינינו ובין מנויי הטלפונים.

בכבוד רב

א. שנפלה, בנימינה

לכב' מערכת ירחון "דואר"

מערכת נכבדה:

אשמח מאד אם תואילו להדפיס בחוברת הבאה את ההערות דלהלן למכתבו של מר אהרן אייזנשטיין שפורסם בחוברת מס. 78 מחודש תשרי-חשוון: —

כפי שידוע, מקבלים עובדי הדואר בנוד לפי תקן לזמן מסוים, אבל הרבה מהעובדים מחזירים את הבנוז במצב טוב גם אחרי הזמן שהשתמשו בו.

מנויי הטלפון מקבלים את החשבון ממדור הטלפונים בצירוף המלים: אם לא יסולק החוב תוך שבוע ימים ינותק הטלפון וכו'.

המנוי, בדרך כלל, עד כה נתג להסתכל במחיר הנקיב ולא שם לב להוראה דלעיל. כעבור זמן מה מנתקים לו את הטלפון ושולחים לו טופס ד.ט.27: הטלפון נותק ועליו לשלם 3 לירות כקנס בעד פיגור בתשלום.

לאחר זאת הוא מתחיל להתרעם ולמחות בתוקף על התשלום, שלדבריו מיותר הוא. בדרך כלל משלם את תשלומיו, ושואל מדוע לא מודיעים לו בטלפון מספר ימים לפני כן שעליו לשלם את הסכום כפי שהיה נהוג עד כה.

הגני מציע שניתוק הטלפונים יעשה במישובות רק לאחר 3 ימים בהתקבל הטופס ד.ט.27 א בבית הדואר ולא מיד.

ימים וטרם קיבלתי כסף. מסרתי בתאריך 20.12.53 מכתב למנהלי בענין הנ"ל בבקשה להעביר אותו "ד" חוף" למנהל מחוזי לשרותי הדואר, דרום. אמנם נתקבלה המחאה כסף עבדתי בתאריך 22.12.53. אני מוצא בזה ולוול חמור כלפי עובד מדינתנו ולפי דעתי אפשר בהחלט להמנע מזה וע"י זה לא לגרום צער חנם לעובד מסור.

בכבוד רב
וין אמרונגן אריה

לכ"ב מערכת "דואר"

תרש לי לענות לחברים המתוככים אתי בנדון "ברטיסי ברכה". קודם כל חבר ש. חיים. מאמך בחוברת מס. 11 מחודש שבט הסייג "דואר" שווייצריה על סף ה" שנה החדשה" מספר לנו על הנעשה בעיר לוזן ועל גיוס 6500 איש בתוספת כח אדם לקראת החגים. חפשי בתוך מאמך אי אלו הצעות אשר יתאימו למציאות שלנו ולתקציב שלנו, ולא מצאתי. לכן מתוך עניות דעתי הצעתי מה שהצעתי. כמובן, אם כוונתך ללכת בעקבות לוזן בנדון זה נשמח לך אם בראש השנה תשייר תמצא שאלה זו לפחות פתרון חלקי.

ועתה חבר מאיר מזרחי. הצעתי להוסיף עובדים לפני החגים היא דרישה לתוספת כח אדם לדורות: גיוס כל אלה אשר פעם עבדו בדורות וקודם כל שליחים, סבלים, מחליפי דורות וכל העובדים הארעיים העומדים לרשות הדואר. ידוע שירושלים נחשבת כתחום חלוקה הקשה בארץ בסבך שכונותיה, רחובותיה ורוב בתי בלי מספרים אבל דבר זה יותר קל לבצע בת"א, חיפה ובערי השדה. שעות נוספות לדעתי לא יעילות היות ואדם לא יכול ללכת מעל למספר שעות מסויים.

בכבוד,
אברהם שץ

הנהלת הדואר החליטה למסור את הבגוד הזה למוסדות סוציאליים ולבתי חולים לחולי רוח. ע"י זה קמצנו הרבה כסף למדינה ולחולים יש מה ללבוש.

בזמן מסירת הבגדים הורדו סמלי הדואר וכמו כן קבלנו הבטחה ממנהלי המוסדות הנ"ל שהם יקפידו ויורידו גם את הפסים האדומים.

בכבוד רב
י. גוטליב
מנהל המחסנים המרכזיים

לכ"ב מערכת עתון "דואר"

בתאריך 1.12.53 חזרתי מ"31 יום שרות בצבא (מל"ו אים) לעבודתי בתור פקיד בדואר כפר סבא. מסרתי למנהל הדואר המקומי את קבלת התשלום אשר עליה היה רשום סכום הכסף שקיבלתי בתום ימי המלואים בצבא. מנהל הדואר כפר סבא העביר באותו היום את קבלת התשלום בצרף מכתבי שחזרתי לעבודה למנהל מחוזי לשרותי הדואר בדרום. אני מניח שנתנה הוראה ע"י המנהל המחוזי אל מחלקת החשבונות לשלם לי את משכורתי בנכחי הכסף שקיבלתי בצבא. בתאריך 3.12.53 הגיע גליון התשלום עבור עובדי הדואר כפר סבא ביחד עם מברק שרות בנוסח כדלקמן: נא לעכב מיד את המשכורת של מר וין אמרונגן. לפי דעתי אותו האיש שנתן פקודה לשגר מברק בנדון זה חייב היה לסדר מיד המחאה מיוחדת. אבל כנראה לא מצא לנחוץ לעשות כך. שבועיים אחריו זה הודמנה לי שיחה טלפונית עם אחד האחראים של הנהלת הדואר בתל אביב והסי' ברתי לו את המקרה וביקשתיו להחיש את תשלום משי' כורתי היות ואני אב לשני ילדים ואין לי כסף עבור קניית אוכל. אם הוא נתן הוראה למחלקת החשבונות שלנו לשלם אינני יודע, אבל ידוע לי ששוב עבר שבוע

דורי ירושלים בעבודתם (פוסט קולר)

רצוני לשאול מדוע קיימת הונחה גדולה על פיקוח רשיונות רדיו בארץ בו בזמן שישנם מפקחים רבים לגבי יתר סוגי רשיונות, כגון: מסחר ומלאכה ונהגות וכו'. בשעה שאזרח ישר מחדש את רשיון הרדיו שלו באיתור של ששה שבועות מסיבות שונות עליו לשלם גם קנס של עשרים אחוז המתבטא כיום בלירה שלמה. במקום חמש לירות נדרש הוא לשלם 6 לירות. יש לציין כי רב מספרם של תושבים אשר אין ברשותם בכלל

רשיונות רדיו ומשתמשים במקלטים בלי כל הפרעה מצד איזה מוסד שהוא. לכן ברור כי ההפליה הזאת נראית מזוהה בעיני אזרחים ישרים בעלי רשיונות. אינני מבין למה לא משתמש משרד הדואר במלוא זכותו החוקית ואינו מקיים פיקוח קפדני על הוצאת רשיונות רדיו ע"י ביקורת ביתית. אם זה מסיבת חוסר תקציב להעסקת מפקחים נוספים, הרי הנני בטוח כי ההפסד יצא בשכר כאשר מספר רב של בעלי מקלטים משתמשים וכנסו למעגל המשלמים.

בכבוד רב
מרדכי שטראובלר

מן ההוי

במועדון המקצועי בתל-אביב.

נפתחה עונת ההרצאות במועדון המקצועי לעובדי הדור. ראשון המרצים היה פרופ. טילס — מומחה בעניני הייצור מטעם משרד העבודה הבינלאומי. לכבוד האירח נערכה מסיבה צנועה.

יצא לאור בשפה העברית, ספר על טלגרף וטלפון מאת אינג' י. פיינסוד. הספר מוקדש לזכרם של עובדי הדואר אשר נפלו במלחמת השחרור.

הספר נכתב בשפה מובנת לכל, מכיל הרבה ציורי הס' בר, מחירו 1,800 ל"י. המעוניינים לרכוש ספר זה יוכלו לקבלו בהנחה של 30% אצל י. גרינולד — פיקוח על הש' תלמות מקצועית של הדואר — מחוז הדרום, בבית רומנו חדר מס' 490, תל-אביב.

לפי אימון המחלקה לאיגוד מקצועי שע"י הוועד הפועל של ההסתדרות, סבורים שמתן ההעלאות בשכר לעובדי המדינה, תעלה לאוצר בין 3 וחצי ל-4 מיליון לירות.

במגישת מיוחדת של נציגות ועדי העובדים עם המנהל הכללי של הדואר מר ח. בן-מנחם שהשתתפו בה מנהל מחלקת המנגנון, מר ש. דיאון וע/מנהל מחלקת וזמנגנון דרום מר י. גרינולד, הוסכם על הפעלת 6 שעות עבודה ליום לטלפונאים. לפי הסדר זה ימצאו הטלפונאים במקום עבודתם 7 שעות, אבל שעות העבודה אפקטיביות תהיינה רק 6 שעות.

גם אלה כתובות ...

א. מכתב שנשלח מארצות הברית בדואר אוויר נשא עליו כתובת בעברית:

קורת תורני ט.ל. האגודה. רחוב אחיזרם מס. 8.

הכתובת פוענחה והמכתב נמסר לקיבוץ עירוני של האגודה רח' ארלוזורוב מס. 8 בירושלים.

ב. כתובת של מכתב מאנגליה:

איוויק בידלכאק מארצות (כתם דיו) ובהמשך: מגל, קצר ונקודה, פון לינדון, והכוונה הייתה ליצחק בדולח מר עצת הפועלים, ירושלים.

ג. ועוד אחת:

הנריק שטינקרבה בית מגופס תברות קריג משרה ירוש' לים. המכתב נשלח אל אריה שטינקרבה בית מעונות תבר' רים קרית משה. א. חיות

הילד איננו ...

בזמן המנדט עבד במברקה חניך ערבי-נוצרי בשם חנא סטיבאן. הוא היה כבן שבע-עשרה ובעל גוף קטן; היו לו מנהגים מזוירים, ולא אחת הביא את הממונים עליו במבוכה.

פעם אחת עבד אחי במשמרת לילה. קרוב לשעת חצות נעלם ולא נמצא בכל בנין הדואר. האחראי למש' מרת, ערבי בגיל העמידה בשם עיסא כמים, היה עסוק אתי בתחנת קהיר (עבדנו אז בפורס "דופלקס" — אני בקליטה והוא בשידור). מפעם לפעם יכולתי לראות מהבעת פניו שהינו מודאג ביותר, עד שלבסוף עצר ובקשני להמשיך לקלוט לבדי ובניתיים, אמר, ימשיך הוא בחיפושיו אחר חנא.

שקוע הייתי בעבודתי והזמן עבר עלי במהירות. קרוב לשעה 2 אחר חצות טפח לי האחראי על שכמי ולבקשתי הפסקתי לזמן מה את מהלך העבודה עם תחנת קהיר. "ברא אחרי", אמר כשפניו קורנות, "ואר" אה לך "סינמה בלש", הוא נכנס לחדר הקטן במברקה, הממשש לקבלת מברקים בטלפון, ורמז לי ללכת אחריו. בהגיעי לפניה הקיצונית, ליד החלון הפונה לר' חוב, ניגש לארון הגדול שעמד שם, פתח את דלתו והצביע כלפי מטה.

באצטבה התחתונה, מקופל ומכוון ונושם עמוקות, שכב החניך חנא סטיבאן כשהוא ישן שנת ישרים!

ד. ס. ר.

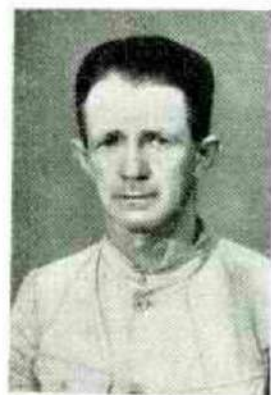
מותיקי הדואר

יעקב אנגליצ'יק
התחיל בעבודתו בדואר בשנת
1925. כיום סגן אחראי על
בתי המלאכה, חיפה.

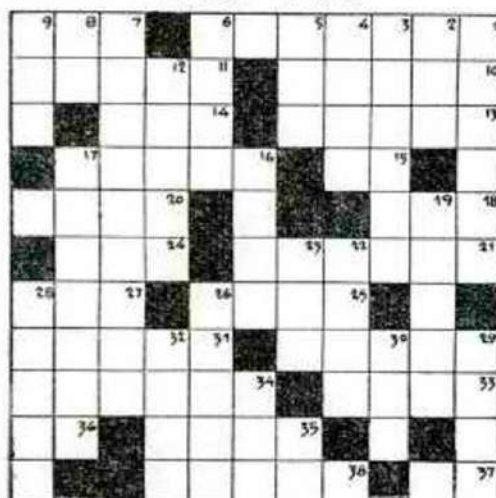
ברטה ליד'נסקי (דולינגר)
התחילה בעבודתה בדואר
בשנת 1922. כיום מפקחת
סניף דואר הקריה, תל-אביב.

דוד גרף
התחיל בעבודתו בדואר בשנת
1923. כיום פקיד מיון,
ירושלים.

תשבץ גיאוגרפי

ערוך ע"י י. עוזיאלי

מאזן

24. ביח"ר ענק בארץ במהופך.
25. קבוץ שומר דת בגליל התחתון המזרחי.
27. ריב.
29. המוכי של ישוב נח"ל.
31. מצפורי השדה.
33. קבוץ גבוה המשקיף על עמק החולה.
34. לא כאן (בערבית).
35. ממדינות ארה"ב.
36. "הדוד...".
71. ירחון בלתי נפוץ בארץ. מטיף לאחות יהודית ערבית.
38. מושב עובדים דתי בדרום.

1. מושבה ליד הירקון.
2. כפר דרוזי מפורסם.
3. מושב עובדים בנגב הצפוני בתוספת ר' חבור.
4. על שמו קבוצה ליד גבעתי-ברנר.
5. מהנדסת טיכסי.
6. עיר צפונית ללא סוף.
7. מושב שיתופי בשרון הדרומי.
8. מילת הכפלה.
9. בסיס הדרכה.
12. על שמו, ישוב בעמק יזרעאל.
16. אדם מעיר המקובלים.
17. שלוח האפיפיור.
19. משק בנגב, מהותיקים.
22. חלוד במהופך.
23. הר' מושה, במהופך.
26. מושב עובדים, בשפלה הדרומית.
28. הפוך מקום הקשור במהודק בשמשון.
29. מקום "עליה לרגל" בגליל.
30. ישוב ליד כפר סבא, במהופך.
32. רמ"ח אברים גידים.
34. אחד מבלי האורגים, ללא סוף.
35. קהילת יקודש.

מאזן

1. עיר היבוס.
7. בנק מרכזי מימי המנדט.
10. ישוב בשרון.
11. עיר ע"ש קיסר רומי.
13. עדה יהודית (בגולה).
14. נהר רוסי ללא התחלה וסוף.
15. בהמה.
16. מקום ישוב בפרוודור (קשור בשמשון הגיבור).
18. קבוצה ליד יבנה (יוצאי בוכנולד).
20. אלילה יוונית.
21. תכונה לאומית יסודית.

השודדים והאגוזים

שלושה שודדים שוטטו ממקום למקום ביחד עם הקוף שהיה אהוב עליהם. מצבם היה בכל רע מאחר שלא שדדו זה ימים רבים וכל האוכל שנשאר להם היה שקיק אגוזים. לבסוף מצאו בית ריק אשר בו החליטו ללון ולחלק את האגוזים למחרת בבוקר.

בלילה נדדה שנתו של אחד השודדים ורעבו התגבר עליו. "אקח עתה את מנת אגוזי" חשב השודד "ואגיד זאת לחברי בבוקר". ירד אל האגוזים, מנה אותם וחלקם לשלושה חלקים. אגוז אחד נותר ונפל בחלקו של הקוף. השודד אכל את מנתו ושכב לישון.

כעבור שעה קלה התעורר השודד השני בהיותו רעב עד מאוד ומחשבותיו היו דומות לאלו של השודד הראשון. אף הוא מנה את האגוזים, מצא אגוז אחד עודף, נתן אותו לקוף ובעצמו אכל את השליש המגיע לו.

כן קרה גם לשודד השלישי : גם הוא נתן את האגוז העודף לקוף ואכל את מנתו, השליש שמנה.

כאשר התעוררו השודדים בבוקר היו כולם רעבים עד מאוד וכל אחד בפני עצמו החליט להעלים מחבריו את מעשיו בלילה. שוב ספרו את האגוזים וחלקו את הכמות לשלושה חלקים שווים ושוב נשאר אגוז אחד אשר נפל בחלקו של הקוף.

מהו המספר הקטן ביותר של אגוזים אשר היה בתחלה בתוך השקיק ?

י. זוטמן

פתרון התשבץ

בחוברת 7-8

מאונך :

1. כבל ; 4. מובל ; 9. ויש ; 10. צהלה ; 11. אל ; 12. רבונ ; 14. משוך ; 16. שחרונה ; 18. חוט ; 19. ודור ; 20. דרר ; 22. הר ; 23. בב"ח ; 24. דם ; 26. התר ; 28. ובנ ; 30. יצג ; 32. עקבי ; 33. דאר עברי ; 36. יק ; 37. התאמצות ; 38. תה.

מאונך :

1. כורש ; 2. בשבחו ; 4. מהודר ; 5. ול ; 6. בהם ; 8. אלקטרוניקה ; 10. צנורה ; 11. אגוז ; 13. ורדה ; 15. שח רחוק ; 17. הובר ; 21. מדידה ; 25. מצאת ; 27. תשבץ ; 29. בבית ; 31. גרא ; 32. עית ; 34. עם ; 35. רי.

פתרון החידה

בחוברת 7-8

שתי הרכבות נפגשו בעבור שעה אחת. הזכוכ נע בתקר פה זו ללא הפסקה ולכן עבר בה מרחק בן 100 ק"מ. מספרים כי אחד מתלמידיו של פרוץ הרדי, המתמטיקאי המפורסם, שאל פעם שאלה זו את מורו אשר השיב תשובה נכונה בלי להסס אף רגע. "זה ממש מפליא", אמר התלמיד : "היודע אתה כי אנשים רבים אינם מסוגלים לפתור בעיה זו מבלי לסכם את כל הורכים הבודדות — שמספרן בלתי מוגבל — שבהן הזכוכ עובר". "הכיצד", השיב הפרופסור, "הקיימת דרך מהירה יותר ?"

הוצאת המדעים הממשלתי

נרמס ברפוס גירוסלם פוסט, ירושלים